

J e g y z ő k ö n y v

az Országos Köznevelési Tanács

2005. június 16-án, csütörtökön, 10 órai kezdettel
az Oktatási Minisztérium (Budapest V., Szalay u. 10-14.)

101. számú tanácstermében megtartott
üléséről

Napirend:

1. Az oktatási miniszter rendelete egyes közoktatási jogszabályok módosításáról

Előadó: Szüdi János helyettes államtitkár
Friss Péter főosztályvezető

2. Egyebek

Elnököl: Dr. Loránd Ferenc, az OKNT elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Ferenc Zsuzsa és Varga Erzsébet (Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetsége beszédgyorsíró szolgálat)

Az ülés résztvevői**Az Országos Köznevelési Tanács részéről:**

Dr. Báthory Zoltán
Dr. Dobos Krisztina
Farkas István
Dr. Hoffmann Rózsa
Horn György
Dr. Karlovitz János
Dr. Loránd Ferenc
Nagy József
Dr. Polinszky Márta
Dr. Szabados Lajos
Tóth János
Dr. Vágó Irén
Dr. Vekerdy Tamás

Meghívottként:

Dr. Szüdi János helyettes államtitkár
Friss Péter főosztályvezető
Horváth Gréta
Lakatos Beáta
Kosinszky Zsuzsa

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 12 perc)

DR. LORÁND FERENC, a tanács elnöke, az ülés levezető elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Vagy jó napot – mondja a korán kelő Szabados úr. Neki már nap van, messziről jött.

Szeretettel köszöntöm a kedves megjelent vendégeket, kollégákat, akik segítenek a mai napirend értelmezésében, hogy valami álláspontot tudjunk kialakítani.

A múltkor határoztuk el, hogy a rendkívüli ülést a mai napon tartjuk. Előzetes jelzéseink szerint úton van Horn Gyuri, aki, ha megérkezik, vele tizenhárman leszünk. Egyébként a mai ülés nem igényel abban az értelemben testületi határozatot, mint amelyben egyetértési jogunk van: itt véleményezési kötelezettségünk van.

Azt kértém a minisztérium vezető tisztségviselőitől, segítsenek nekünk abban, hogy az egyes törvénymódosítások vagy rendeletmódosítási passzusok indokairól háttér-információkat szolgáltatassanak, hogy képben legyünk. A következő menetrendet vagy tárgyalási szisztémát javasolnám, illetve bocsátom vitára, kérem a véleményeteket. Tekintettel arra, hogy többféle kérdésben szerepel itt módosító indítvány, azt javaslom, hogy menjünk sorban, mondjuk el a véleményünket. Van, ami egészen egyszerű dolog, van, ami esetleg több információt igényel. Mielőtt erre rátémünk, megkérem az előterjesztő Friss Pétert, illetve Szüdi János államtitkár urat, vezessék föl a napirendet. János, talán te kezded.

DR. SZÜDI JÁNOS: Köszönöm szépen. Tisztelt Köznevelési Tanács! Azért gondoltam, hogy célszerű bejönni néhány percre – és azért mondom, hogy néhány percre, mert miniszter úr fél tizenegyre vár egy más, kényes ügyben –, mert ennek a miniszteri rendeletnek, én úgy látom, egy olyan pontja van, amit szeretnék egy kicsit megvilágítani: ez az alapfokú művészetoktatás, aminél olyan információk jöttek, hogy a közoktatási törvény legutolsó módosításánál, ahol bekerült egy egységes iskolára vonatkozó szabályozás, gondot és nehézséget okozott az értelmezés terén. Azért kértém, hogy kerüljön kiosztásra a közoktatásról szóló törvénynek az egységes iskolára vonatkozó része, hogy mindenkinek megmutassam, hogy ez a módosítás nem hozott semmilyen újdonságot, hiszen az egységes iskola mint fogalom 1998 óta benn van a közoktatási törvényben, és ilyen módon az általános iskola és alapfokú művészetoktatás mint egységes iskola eddigi létrehozásának semmilyen törvényi akadály nem volt.

Ami legutóbb bejött, és felkavarta a kedélyeket, az tulajdonképpen az utolsó oldalon található bekezdés, amely csupán annyit mond, hogy ha létrejön egy olyan egységes iskola, amelyben alapfokú művészetoktatás is van, akkor mennyi az a minimális időkeret, amelyet az alapfokú művészetoktatás követelményeinek átadására kell fordítani. Egyébként, ahogy látszik, az itt lévő összes többi paragrafus korábbi: 1998-ból származik. Az volt a kifejezett célja, hogy olyan iskolák jöjjenek létre, amelyek választási lehetőséget, alternatívákat biztosítanak az intézmények számára.

Az alapfokú művészetoktatás mint az egységes iskola része – és nincs iskolatípus, illetve ez minden iskolatípusban elképzelhető – megkívánta a különböző miniszteri szintű rendeletek módosítását, és ehhez kapcsolódóan az a tényleges törvényi változás, amely az alapfokú művészetoktatás másik vonulatát, a külön intézménytípusnál a szolgáltatás igénybevételeként az ingyenesség, illetve térítési díj ellenében való igénybevételeire vonatkozik.

Az új szabályozás alapján az alapfokú művészetoktatás ismereteihez a tanuló két ellátási keretben juthat hozzá: a hagyományos értelemben vett alapfokú művészetoktatási intézményben térítési díj ellenében – az új szabályok alapján egy művészeti területen térítési díjért, minden további esetben tandíjért. Annyiban tér el az egységes iskola, ha ott szervezik meg, hogy ebben az esetben a tanulónak nem kell fizetnie a művészetoktatásért – és úgy hallottam, itt vetődik fel, hogy alkotmányossági gondok vannak, mert az egyikért miért kell fizetni, a másikért miért nem. A válasz erre az, hogy ha egységes iskolaként szervezik meg – mondjuk általános iskola és alapfokú művészetoktatás –, akkor a művészeti képzés része lesz az ingyenes oktatásnak, annak

az időkeretében, az ott lévő pedagógusok igénybevételével a tanuló úgy jut hozzá a művészeti képzéshez, mint ha valaki emelt szinten más oktatási formában venne részt. Ha ez a bekezdés beépül, csupán annyit mondtunk, hogy itt hány órát kell a művészetoktatásra fordítani, és ez a miniszteri rendelet, ami önök előtt van, azt teszi világossá, hogy ez nem váltja ki a másik iskolatípust, mert ebben a művészeti képzésben azok vehetnek részt, akik adott iskolában, adott évfolyamon folytatják a tanulmányaikat. Vagyis nem arról van szó, hogy meg kell szüntetni a zeneiskolát – mint a legismertebb ellátási formát –, mert ha egy általános iskolában zeneművészeti ágat építenek be a tanítási órák közé, abban azok a gyerekek vehetnek részt, akik megkezdik az első évfolyamon a tanulmányokat, és ott tanulnak zeneművészetet, táncművészetet, vagy amilyen művészeti ágat ők kitalálnak. Ebben az értelemben nem tesszük feleslegessé az egyik rendszert, csak a másik rendszerben a most meglévő szabályok alapján világossá válik, hogy hány tanítási órát kell a meglévő időkeretben arra fordítani, hogy ez az alapfokú művészetoktatás ismereteit átadja. Valóban azt szeretnénk, hogy ehhez kapjanak többlettámogatást az érintett iskolák, vagyis ami az alapfokú művészetoktatási intézményeknek mint normatív támogatás járna, az járjon annak az általános iskolának, vagy gimnáziumnak, vagy szakközépiskolának, amelyik felvállalja az alapfokú művészetoktatás feladatait.

Ha megnézzük a szabályozást, nem olyan egyszerű, hiszen megmondja a törvény, hogy a helyi tantervet hogy kell elkészíteni. Ehhez meg kell legyen a személyi létszám, a pedagógusfoglalkoztatás. Tehát nem arról van szó, hogy bárki bármit ingyen kap, hanem megfelelő felkészültség, megfelelő személyi és tárgyi feltételek mellett.

Ha megnézzük a rendelet erre vonatkozó részét, az 5. oldalon találják az új 39/F §-t, ennek nagyon fontos momentuma, hogy senkit nem lehet kényszeríteni. Nem arról van szó, hogy most az önkormányzat vagy az iskola kitalálja, hogy minden gyerek tanuljon művészetet. Ez csak a szülő választása szerint történhet.

További fontos: a 6. oldalon találják a szabályozást, ott van egy (2) bekezdés, a legtetején, ami azt mondja, hogy az adott évfolyamra járó tanulóról szól, nem véletlenül nem adott évfolyamra és osztályba járó tanulóról. Nem szerencsés ugyanis, hogy ezt osztályszervezetben hozzák létre. Ugyanolyan gondjaink lennének, mint az emelt szintű nyelvi oktatással vagy bármilyen mással. Ennek a megszervezése úgy képzelhető el, hogy az önkéntes jelentkezés alapján, a szülői igények alapján, beleépítve a tanítási órákba, osztályok között, az adott jelentkező tanulókból szervezik meg az ilyen jellegű felkészítést. E mellett maradnak a művészeti iskolák, ahová bárholnán jelentkezhetnek, függetlenül attól, hogy milyen iskolába jár, függetlenül attól, hogy milyen intézménybe jár, és ilyen értelemben úgy gondoljuk, hogy létjogosultsága van mind a két rendszernek.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdések vannak-e Szüdi úrhoz ezzel kapcsolatosan?

DR. VÁGÓ IRÉN: Számomra az okoz egy kis nehézséget ennek a dolognak az értelmezésében, hogy az alapfokú művészetoktatási intézményben nem tankötelezettséget teljesít a tanuló, az egységes iskola keretében lévő alapfokú művészetoktatási intézmény pedig, ha besimul a többibe, gyakorlatilag egy ilyen terület átkerül a tankötelezettséget teljesítő képzési típusba. Nem tudom, hogy ez a belesimulás milyen módon értelmezhető, hogyha az adott évfolyam adott tanulócsoportjába tartozó gyerekeknek csak egy részére áll az, hogy ők alapfokú művészetoktatásban is részt vesznek, és nem tudom az időkeretet sem egészen pontosan. Én most nem véleményt mondok: kérdezek. Ez a bizonyos öt óra, amit erre lehet fordítani, a tanuló egyéni tanrendjében az adott tanuló számára adott iskolafokon kötelezően megállapított maximális óraszámot túllépheti vagy nem lépheti túl? Mert ha ő egy alapfokú művészetoktatási intézményben tanul, értelemszerűen túllépi az ő kötelező óraszámát.

ELNÖK: További kérdés?

TÓTH JÁNOS: Hasonlóak a kérdéseim. Én is azon gondolkodtam, hogy ha adott évfolyamról beszélünk, akkor, akik nem jelentkeznek művészetoktatásra, azok a tanulók mit csinálnak, amíg a többiek művészetoktatással foglalkoznak. Illetve én is ezt kérdezném meg, hogy hogy érinti az adott évfolyam kötelező óraszámát.

DR. DOBOS KRISZTINA: Egy dologgal szeretném kiegészíteni. Az alapfokú művészetoktatásban különböző évfolyamokon lehetnek az adott évfolyamhoz tartozó diákok, mert attól függ, mikor kezdik el a művészeti ágat tanulni. Ez a szervezés szempontjából mit jelent, hogyan tudja megoldani az iskola?

A másik, hogy itt háromszáz perc szerepel a rendeletmódosításban. Az se nem öt óra, se nem hat. Mi az indoka? Nyilván hatvan perccel számoltak, de a művészetoktatásban is 45 percet szoktak számolni.

ELNÖK: További kérdés egyelőre nincs, akkor megkérem Szüdi urat a válaszra.

DR. SZÜDI JÁNOS: Én úgy tudtam, hogy járt itt egy kormányzat a múlt héten. Az oktatásszervezési kérdések nem ebben a rendeletben, hanem egy kormányrendeletben vannak, a Nemzeti alaptanterv elején, hogy mit hogyan kell megszervezni. Én azt az információt kaptam, hogy ez járt itt. *(Dr. Vágó Irén: Nem, ez majd eztán lesz itt.)* Abban tudjuk elrendezni, hogy ez az időkeret a tanulói terhelés szempontjából – ugyanúgy, mint a testnevelés – figyelmen kívül hagyható, tehát a maximális idő ezzel az időkerettel átléphető. Ugyanúgy kell elképzelni, mint az emelt szintű oktatást. Ugyanúgy van benne a Nemzeti alaptantervről szóló kormányrendelet elején, hogy ha a szülő a gyereket emelt szintű oktatásra iratja be, akkor fontolja meg, mert ezt az ő előrehaladásánál figyelembe kell hogy vegyék. Ezért van benne, és itt is benne lesz, hogy a szülő figyelmét írásban fel kell hívni arra, hogy ha a gyereket beiratja az alapfokú művészetoktatásba, ez a továbbhaladás szempontjából ugyanolyan tantárgynak minősül, mint minden más.

Az oktatásszervezési kérdést valóban az iskolára kell, hogy bízzák, tehát én arra nem tudok választ adni, hogy mi van azokkal, akik nem vesznek részt; úgy kell megszervezni, hogy ez ne akadályozza a többi gyerek felkészítését. Az időkeret az iskola időkerete, ezért lehet azt mondani, hogy nem kell fizetni érte, mert nem többletet kérünk, hanem ott van a kötelező, a nem kötelező meg az egyéni foglalkozás. Vagyis úgy néz ki, hogy lesz olyan gyerek, aki matematika emelt szintre jár, a másik meg művészeti oktatásra, és azt az iskolára kell bízni, hogy ezek a gyerekek hogyan „simulnak” egymáshoz. Itt a gyerekek együtt kellene, hogy kezdjenek, tehát a legésszerűbb, ha belépnek az általános iskola első évfolyamára, és elkezdik az alapfokú művészetoktatást is előlről. Ezért lesz ez az indítás most az iskola legalacsonyabb évfolyamán a kezdő gyerekeknek, és így fognak tudni továbbhaladni.

A 300 perc nem ezekre a gyerekekre vonatkozik, hanem az alapfokú művészetoktatásra. Ez egyébként eddig is benne volt a rendeletben, csak egy pontosítást jelent, hogy mi az, amiért a tanuló térítési díjat fizet. Az összes óraszám lehet 300 perc, és ezt az iskola osztja el, elég bonyolult módon, mert van tehetséges gyerek, meg van kevésbé tehetséges gyerek.

ELNÖK: Vágó Irén!

DR. VÁGÓ IRÉN: Nem egészen értem ezt a matematika tagozat analógiát, mert a matematika emelt szintre járó gyerek óraszámja nem haladhatja meg az ő terhelésének felső határát. Államtitkár úr szavaiból azt veszem ki, hogy a testnevelőé valójában mégis meghaladja, csak ettől eltekintünk, mert úgy vesszük, mintha testnevelés órára járna.

DR. SZÜDI JÁNOS: Az volt a filozófiája, hogy a Nemzeti alaptanterv mondja meg a tanulói terhelés felső határát. Ott vannak olyan kivételek, amelyek arra épülnek, hogy ezek a gyerekek lényegében nem jelentenek terhelést, mint a testnevelés óra, amire azt mondják,

hogy nagyon is kívánatos, hogy minden nap legyen, mert felüdíti a gyereket. A művészeti képzésnél is egy hasonló analógiát lehet alkalmazni; az szintén felüdülést jelent a gyerekeknek, ha három matematikaóra után énekel egy órát, vagy bábozik, satöbbi. Nem akarok egy művészeti ágot sem előtérbe helyezni, de ezek olyan órák, amelyekkel még megengedhetők, hogy a maximális időkeret átléphető legyen. Egyébként is átlépné a gyerek, ha nem ide járna, hanem a szomszéd iskolába. Tehát vannak ilyen kivételek, de kérem szépen ezt a kormányrendeletet kiosztani. (*Friss Péter: Kiosztjuk, most hozza Zsuzsa.*) Vannak már ma is kivételek, amikor ezt megengedjük; erre jön rá a fakultatív hit- és vallásoktatás, a testnevelés, a kórus, tehát ez nem példa nélküli.

DR. VÁGÓ IRÉN: Folytatnám. Én csak azt mondtam, hogy a matematika analógiáját itt nem tartom szerencsésnek, mert az nem tartozik ezek közé a kivételek közé.

DR. SZÜDI JÁNOS: Nem erre mondtam az analógiát, hanem azt mondtam, hogy ha valaki matektagozatra megy, akkor ezt a tanulmányai során figyelembe kell venni, tehát ha beiratkozik, akkor az évfolyam követelményeinek a teljesítésénél figyelembe kell venni. Tehát erre mondtam az analógiát, nem a kivételre.

DR. VÁGÓ IRÉN: Értem. A másik gondom ezzel az - és változatlanul nagyon szerencsétlennek tartom, hogy két teljesen különböző iskolatípus itt most egy szabályozás alá kerül -, hogy azoknak a gyerekeknek, akik ilyen helyre nem nyernek felvételt, tehát nem egységes iskola keretében vesznek részt művészetoktatásban, az ingyenes művészeti képzéshez való joga sérül azokhoz képest, akik egységesben tudják igénybe venni. Nem készültem ebből rendszeren, de legjobb tudomásom szerint heti kettő, illetve három az alapfokú művészetoktatásban az egy tanszakhoz tartozó kontaktórák száma, amik ingyenesek, tehát ha valaki egy tanszakon tanul, akkor ennyi óra ingyenes, itt viszont öt óra ingyenes. Ilyen szempontból nem fognak-e megfogalmazni aggályokat ezzel a rendelkezéssel kapcsolatban?

Köszönöm.

DR. SZABADOS LAJOS: Államtitkár Úr! Én voltam egy ének-zene tagozatos iskolának az igazgatója, ahol működött ilyen iskola. Beleképzelttem ebbe a helyzetbe magamat, és én nem látom az értelmét. Gondolom, a te székedből ez másképp látszik. Azt szeretném hallani, hogy ti hogyan látjátok.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Egy rövid kérdésem van. Körülbelül hány ilyen iskola várható, és milyen létszámmal, milyen arányban az iskolák között?

Köszönöm szépen.

DR. HOFFMANN RÓZSA: És mennyi van most?

DR. DOBOS KRISZTINA: Ez egyrészt jó, mert egy helyre szerveződik, tehát a szülőnek könnyebb helyzete van. Másrészt a szervezés lesz nehezebb az iskolában, de azért a gyerek szempontjából ez nagyon jó, mert nem kell elmennie máshova. A Kassai Gimnázium befogadott egy zeneiskolát helyileg, hogy a mi gyerekeink ne menjenek el; a tanárok hozzánk alkalmazkodva tartják a különböző hangszeres órákat, hogy ne kelljen a gyerekeknek átmenni a városon. Tehát ilyen szempontból ezt pozitív dolognak tartom, mert egy helyen szerveződik.

Az kétségtelen tény, hogy itt most egy igazságtalanság lép fel abban az értelemben, hogy jobb helyzetben vannak azok, akik ilyen típusú iskolába kerülnek, mégis azt mondom, hogy ezt támogassuk, hiszen feltehetőleg ez lesz a jövő útja. Az lehet, hogy nem fognak egyesülni ezek, tehát nem lesz egységes iskola, de legalább szerződést kötnek, és a gyerekeknek nem kell keresztül-kasul menni a városon, nem kell a szülőnek odamenni, elcipelni a gyereket,

ott álldogálnia, megvárni a gyereket és utána elvinni. Tehát az egész rendszerben van egy pozitív előrelépés, ami jó.

ELNÖK: Köszönöm. Kérjük a válaszokat.

DR. SZÜDI JÁNOS: Nincs ingyenes képzési jog, ez tévedés. Az alapfokú művészetoktatás sosem volt ingyenes. Azáltal lehet betenni az ingyenes ellátás körébe, hogy azt próbáljuk sugallni - egyébként benne volt a törvényben eddig is, úgy tudom, a Waldorf-iskoláknál ez gyakorlat -, hogy ha beemelik a tanítási órák közé, ezáltal válik ingyenessé. Azért válik ingyenessé, mert ez a tanulónak a – most kikapok a kollegáimtól, mert nincs ilyen szó sehol – tanrendjébe épül be, tehát abba, hogy ő oda jár és teljesíti a tanulói jogviszonyából eredő kötelezettségét.

Vegyük a nemzetiségi oktatást, ahol identitást kell biztosítani. Olyan nagy probléma, ha azt mondjuk, hogy tanulja a gyerek a nemzetiségi táncot, éneket, és ráadásul a nem egészen jól ellátott iskolák le hívják az alapfokú művészetoktatás normatíváját? Van benne egy ilyen is.

Hogy hány ilyen iskola lesz? Szerintem lesz belőle, és remélem, hogy nem egy, nem kettő. Felfutó rendszerről van szó, aminek az lenne a kínálata, hogy adjunk egy választási lehetőséget. Ha arra gondolunk – megint kénytelen vagyok visszamenni a nyelvoktatásra, ott se mindegy, hogy egy gyereknek öt nyelvórát adunk vagy kettőt. Annak a gyereknek, aki két nyelvórát kap, a szülőnek többet kell fizetnie, mint annak, aki öt nyelvórát kap, mert emelt szintű idegen nyelvi oktatásban vesz részt. Az a gyerek, aki be tud jutni a kilencedik nyelvi előkészítő évfolyamra – és reméljük, ez is általánossá válik -, az valószínűleg el fog jutni az iskolai oktatás keretében legalább oda, hogy egy középfokú nyelvvizsgát letegyen, annak a gyereknek a szülőjére, amelyik még nem tud bejutni, mert még nem teljes a rendszer, anyagi teher hárul.

Azt gondolom, hogy ha ez a rendszer fel tud futni – még egyszer mondom, hogy nem egy év alatt, mert benne volt a törvényben eddig is, csak egy kicsit a feledés homályába veszett. Azért tettük bele, mert szigorodott az alapfokú művészetoktatás szabályozása. Azt néztük, hogy akkor most hogyan is lehet az önkormányzatok feladatit áttekinteni. Áttekintettük, de kicsit szigorodott az alapfokú, itt meg egy kis lehetőség nyílt az iskolák számára. Hogy hányan élnek ezzel, hányan nem, az más kérdés. Egy oktatásszervezési megoldást sikerült találni rá.

ELNÖK: Hoffmann Rózsa?

DR. HOFFMANN RÓZSA: Kicsit meglepett az a válasz, hogy nincsenek ilyen iskolák. Akkor talán máshogy neveztek őket, mert én magam több olyan iskolát ismerek, ahol egy szervezeti keretben általános iskola – esetleg még gimnázium is – és alapfokú művészetoktatási iskola is van.

DR. SZÜDI JÁNOS: Egységes nincs.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Akkor a következő kérdésem, hogy nem veszélyeztet-e ez azoknak a hagyományosan, sok-sok évtized óta nagyon jól, jó színvonalon működő alapfokú művészetoktatási iskoláknak a létét. Azok a gyerekek, akik eddig „eltartották” – tudom, hogy nem tartották el, de mégis, a térítéssel hozzájárultak a hagyományos zeneiskola működéséhez –, egy ilyen szervezeti megoldással besorakoznak az ingyenes oktatásba, és esetleg ellehetetlenülnek azok a zeneiskolák. Van-e valamiféle garancia, ami ezt a veszélyt elhárítja? Hogy fog ez a gyakorlatban működni? Milyen szakértői vélemény vagy ellenőrzés garantálja, hogy ezek az egységes iskolák ugyanolyan színvonalon tudják majd az alapfokú művészetoktatást végezni, mint a hagyományos iskolák? Mit kell, mikor kell produkálni? Megint csak a fenntartó fogja a pedagógiai programot jóváhagyni – sokszor, jól tudjuk, csak formálisan? Nem kellene-e egy regionális szintű egyeztetés tárgyává tenni, hogy ilyen iskola

létrejöessen? Megint a régi, jól működő, színvonalat, minőséget produkáló – régi néven: zeneiskolák – védelmében? Erre vonatkozóan nem látok semmit a rendeletben.

ELNÖK: Parancsolj!

TÓTH JÁNOS: Azt gondolom – Rózsának is válaszolva –, az garanciát jelentett, hogy szeptembertől kell megfelelni a képzettségi követelményeknek az alapfokú művészetoktatási intézményekben, viszont az is tény, hogy ezek az intézmények, akik most felvállalnák ezt, jövő szeptember előtt nem tudják indítani – pont azért, mert pedagógiai programot kell módosítani, alapító okiratot kell módosítani, és a fenntartók ezen a nyáron már nem lesznek alkalmasak erre.

Azt szeretném kérdezni, hogy a minisztérium nem tudna-e az ingyenesség irányába úgy elmenni, hogy az eddigi alapfokú művészetoktatás térítési díját úgy szabályozná – ha lehet, minél előbb -, hogy a rendszeres nevelési támogatáshoz kötött ingyenesség kikerüljön? Hiszen, ha jól tudom, akkor a száz lépés programján belül a családi pótlék emelése pontosan arról szól, hogy ezek a rendszeres gyermekvédelmi támogatások kikerülnek a rendszerből. Én csak szeretném felhívni a figyelmet erre. Köszönöm.

ELNÖK: Hozzászólni szeretnék, nem elnöki minőségemben.

Azért csatlakoznék ahhoz, amit Dobos Krisztina mondott – mármint ahhoz a hanghoz, ami ezt az egész kezdeményezést örömmel üdvözli -, mert én úgy érzékelem ebből a rendeletből, hogy az általános műveltségi kánonba most beemelte a művészeti képzést, más képzésekkel egyenrangúan. Ez szélesítette az általános műveltségre vonatkozó felfogásunkat, amely fogalmilag eddig se zárta ki, csak éppen intézményes módon nem tette lehetővé. Hogy az egységes iskolában ez mintegy a képzés szerves része – hasonlóan bármely más tantárgyhoz – helyet kap, megnöveli annak a lehetőségét, hogy a gyerekek bekapcsolódjanak a műveltségnek ebbe a tartományába is.

Hogy ez szervezetenként miként oldható meg, ezzel kapcsolatban nekem is volnának kérdéseim, de ezek akadémikusak, mert nem ismerem a konkrét helyzetet. Minden iskola más ügyekben is maga oldja ezt meg, szerintem a praxis meg tudja mutatni, hogy ez hogy oldható meg. Az elvet én mindenképpen támogatandónak tartom, és ezért ezt a módosítást is, azzal, hogy majd ha szükséges, akkor igazítunk rajta.

Én azt javaslom, hogy ezt az elvet, ezt a fajta tendenciát támogassa az OKNT.

Karlovitz János, aztán Friss Péter.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Én a roma gyerekek szempontjából örömmel üdvözlöm ezt a megoldást. Annak idején, amikor Kispesten roma gyerekeket tanítottam, a zenével, művészettel tudtuk őket megfogni. Most itt a lehetőség, hogy iskolán, házon belül – különféle művészeti ágakban jók ők -, ingyenesen hozzájussanak ehhez.

FRISS PÉTER: Nagyon röviden, néhány szám. Ez az oktatásnak egy nagyon dinamikusan fejlődő része. 2001-ben 220 ezer gyerek vett részt alapfokú művészetoktatásban, tavaly 330 ezer. Az alapfokú művészetoktatási iskolák száma 2003-ban 750 körül volt, 2004-ben már 800 fölött volt, tehát nagyon dinamikus a növekedés. Ezek egy része valóban többcélú intézményben van – ezt fejből nem tudom megmondani, hogy milyen az aránya.

A másik pedig: január óta a művészeti szövetségek kezdeményezésére miniszter úr összehívott egy, ezzel a témával foglalkozó bizottságot, amelyik most fejezte be a munkáját, és ezek a javaslatok alapvetően egybeesnek az ott kidolgozottakkal. Az volt a szándék és a cél, hogy az alapfokú művészetoktatási intézmények feltételei és követelményei úgymond szektorsemlegesek legyenek, abban az értelemben, hogy a képzettségi előírások, a vizsgakövetelmények stb. mindezek egyértelműen vonatkozzanak, bárhol is folyik az alapfokú művészetoktatási tevékenység. Ezeket pontosítja többek között ez a rendelet. Más

paragrafusával egyértelművé teszi, hogy a színvonal biztosítása érdekében ezeket a követelményeket mindenütt érvényesíteni kell.

ELNÖK: Vágó Irén, aztán János.

DR. VÁGÓ IRÉN: Azt szeretném csak mondani, hogy mindezek a hozzászólásaim, amik eddig voltak, nem érintik azt, hogy nagy támogatója vagyok a művészetoktatásnak. Egyszerűen csak szeretném világosabban látni ezeket a feltételeket. 1998-ban a Jelentés a magyar közoktatás helyzetéről kötetébe először úgy sikerült az alapfokú művészetoktatást egyáltalán bevinni, hogy az is a közoktatás része, hogy én gondoztam egy fejezetet, és addig harcoltam, míg ez bekerült. Onnantól kezdve ezek az adatok minden ilyen jelentésben szerepelnek, utána lehet nézni pontosan azoknak az adatoknak is a jelentésben is, amiket itt Friss Péter említett.

A másik része, ami miatt szakmailag nagyon is üdvözlendő ez a dolog – csak kérdés, hogy nem teremt-e újabb esélyegyenlőtlenségeket, szakmai bizonytalanságokat –, az, hogy a művészetoktatás emelt szintjére való lehetőség a régi értelemben vett tagozat formájában mindig is megmaradt a közoktatásban. De hát azt látni kell, hogy hihetetlenül meredeken zuhant az ezekben résztvevők száma. Ennek sokféle oka van. Amíg sokkal homogénebb volt a közoktatási rendszer, addig egy úgynevezett elitképzési lehetőség volt, ha ének-zene tagozatos osztályba írták a szülők a gyerekeket, ott számíthattak úgymond jobb családi háttérű gyerekek jelenlétére. Aztán az idegen nyelvek kurrens oktatási termékké vagy céllá válása nagyon megnyirbálta általában is a tagozatokat, de különösen az ének-zene tagozatot. Ugyanis ha azt szerette volna a szülő, hogy több órában idegen nyelvet tanuljon a gyerek, akkor le kellett erről mondani, mert nem léphetett túl egy bizonyos óraszámot. Tehát azzal, hogy megnyitottuk a felső határt, ugyanúgy, mint a testnevelésnél, talán újraéleszthetjük ezeket a művészeti tagozatokat.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Félreértés ne essék, nagy barátja vagyok a művészeti nevelésnek, és azt is tudom, hogy a művészeti nevelésnek nagy szerepe van a tanulási motiváció felkeltésében, tehát nemcsak a kiváló művészeti teljesítményt nyújtó tanulókra kell gondolni, amikor művészeti nevelésről beszélünk, hanem minden tanulóra, hiszen ez a tanulási motiváció egyik forrása. Most azért mégis egy kicsit nyugtalan vagyok, amikor a műveltség egy szegmensének civil szervezetei és szakmai képviseletei több időt és nagyobb teret akarnak, mert mindig az jut eszembe, hogy ha egy szegmens többet akar, akkor valahonnan, tehát más szegmenstől el kell azt venni. Így volt ez a nulladik évfolyam esetében is; az első nyugtalanságomra utalnék itt, mint tantervi tényezőre. Tehát hogy is van ez? Van a közoktatási törvénynek egy meglehetősen dodonai tétele a NAT háromévenkénti felülvizsgálatáról. Nem tartoznának ezek a kérdések a NAT háromévenkénti felülvizsgálatának a keretébe, hogy a központ, a minisztérium a társadalom nevében milyen kötelező terheket ró az iskolákra? Tehát ha a szakmai szempont lenne elől és utána jönne a rendeletalkotási szempont, akkor egy kicsit nyugodtabbak lehetnénk abban a tekintetben, hogy arányosan oszlanak meg ezek a különböző műveltségi területek. Minden műveltségi terület mellett lehet felhozni nagyon jó érveket, nemcsak a művészeti mellett, ezt mindannyian tudjuk, mert mindannyian valamelyiket képviseljük.

Az OKNT-nek abban lenne szerepe, hogy az egyenletes megterhelést, vagy pedig a tanulási dózisek arányos elosztását szervezné, és a NAT esernyője alatt végezné ezeket a dolgokat. Most is értesültünk arról, hogy a szakiskolák 9-10. évfolyamában változások lesznek a tantervi időben és a tantervi tartalomban; az OKNT megkérdezése nélkül, mindenféle egyoldalú szakmai érvek nyomására alakultak ezek a dolgok. Hogy van ez? Akkor most ez egy szakmai testület, vagy egy utólagosan rábólintó testületté alakul? Lehet, hogy egy kicsit messze mentem a következtetéseimben, de erre azért felhívnám a figyelmet.

Szüdi János államtitkár úr nagy barátja az elesettek, a lemaradók oktatásának. Amit Irén is mondott, mindig felmerül az egyenlőtlenség is akkor, amikor egy művészeti területen próbálunk előre menni. Nagyon óvatosnak kell ebben lenni, mert ismétlem, az egy alaptétel, hogy ha valahova teszünk valamit, akkor sajnos máshonnan el kell vennem. Honnan vegyünk el? Tessék megmondani. Köszönöm.

NAGY JÓZSEF: Zoli gondolatmenetét folytatnám, csak az én értelmezésem egy kicsit más. A gyerekek jó része tanórán kívül rengeteg idővel rendelkezik, a szülők egy részüket mindenféle tanórán kívüli foglalkozásokra íratják be, járnak a gyerekek délután művészetre, nyelvórára, matekra meg mindenféleképpen. Ma ezt a funkciót nem az iskola vállalja föl, ez kilépett az iskolából. Tehát ha most a művészetoktatással kapcsolatos kérdéseket feszegetjük, ahogy én látom, az lehet egy tanóra vagy kettő, vagy valamennyi, ezt alaposan meg lehet fontolni, de ami ezen túl van, az szabadon választható foglalkozás. Minél több ilyen kell beiktatni, lehetővé tenni és az adófizetők pénzéből finanszírozni, minél kevesebb szülői finanszírozás maradjon az ilyen plusz foglalkozásokat illetően, ahogy az iskola és a gyerek kívánja. Nem hiszem, hogy plusz két órát be kell iktatni ebből is, abból is meg amabból is, hanem megvannak a tanórai keretek, az összes többiből pedig minden iskola gazdagon kínáljon különböző lehetőségeket, ki mit választ, és ha lehet, akkor ezeket finanszírozza a kormány a mi pénzünkéből. Nem erről van szó? Ezt tanórává kell tenni? Ez a kérdésem.

ELNÖK: Hozzászólás okán szeretnék arra utalni, hogy ha jól értelmezem, akkor most arról van szó, hogy az egységes, többfunkciójú iskola funkciói közé beemelődik az alapfokú művészetoktatás bizonyos szinten, mértékben, annak a finanszírozási rendjébe. Nem pedig arról van szó, hogy az általános képzés bármely iskolatípusában a művészetoktatásnak most különleges helyzete vagy nagyobb súlya van. Egy nagyon meghatározott iskolatípus funkciórendszerének a bővítéséről van szó, ha jól értelmezem ezt, ami előttünk van. Ebben az értelemben nem látok olyan veszélyt, hogy ez egy olyan prioritás lenne, ami háttérbe szorítana más műveltségi területeket, mert azoknak eddig is megvolt a maguk reprezentációja az összetett iskola funkciórendszerében. Úgyhogy maradjunk a tárgynál.

Szabados úr!

DR. SZABADOS LAJOS: Azt mondtam az előbb, hogy nem értem abból az én régi székemből. Most már pedzem, bár még most sem értem tökéletesen. Ebben én is hibás vagyok, mert biztos hiányosak az ismereteim.

Két dologra szeretnék röviden utalni. Az egyik: Báthory Zoltánhoz kapcsolódva én elég régóta idegrángásszerűnek ítélem meg a minisztérium tevékenységét - Zoli finomabban fogalmazta, másként fogalmazta -; lökésszerűen jönnek elő dolgok, amelyek megzavarják az egységben történő gondolkodásunkat. Ezen jó lenne elgondolkodni.

A másik... Azt mondtam, hogy pedzem, kezdem „értegetni”, hogy miről van szó. Csak az forog bennem, hogy most TTB-ülésen egy középiskolai tankönyvre rányomták Lékó Péter képét, és én akkor tiltakoztam, merthogy ennek a Lékó Péternek nincs érettségije. Ha ez a Lékó Péter – tekintsük ezt most művészetnek – bemenne egy ilyen általános képző iskolába, akkor a 8. osztályos szinten lévővel sakkozna, és nem lenne, ha szabad így mondani, „Nobel-díjas” ezen a területen. Tehát ne vagy-vagyban gondolkozzunk mindig – ez a diktatúra szótára –, hanem is-isben. Nehogy ez olyan „vagy” legyen, ami azokat az egyénileg tehetséges gyerekeket betereli oda, ahol nem tudnak úgy haladni. Tehát jó lenne megtartani ezeknek a speciális iskoláknak a létét is ebben a rendszerben.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Dobos Krisztina!

DR. DOBOS KRISZTINA: Három mondatot szeretnék hozzátenni. Amit Báthory Zoltán mondott, azzal elvileg egyetérték: jó lenne, hogyha valóban a NAT felülvizsgálata az összes terület áttekintése lenne. Mint elvi kérdés, igen. Gyakorlatilag azt látom azonban, hogy ebben a rendeletben csak másfajta organizációban csináljuk a meglévő dolgot. Jobb lett volna, hogyha elvileg a művészetoktatás problematikáját láttuk volna, és utána ennek ez egy megoldása. Teljesen jogosnak tartanám, hogy minél többet kellene az iskolába vinni, minél kevesebbet az úgynevezett szürke meg piacosodott oktatási rendszerbe, de ezt nem tudjuk megoldani, ehhez pénz kell. Ez egy kicsit a meglévő dolgot másfajta szervezeti rendszerben is megengedi működtetni. Én azt gondolom, hogy ez tulajdonképpen nem rossz dolog ebben a tekintetben, sőt, az előbb elmondtam, hogy vannak pozitív hatásai, és így kellene értékelni, a rangján. Nem túl nagyot akar markolni, amit markol, azt a lehetőséget meg biztosítani kellene. *(Nagy József: Kapunyitás.)* Így van.

ELNÖK: Azt hiszem, ezzel ezt a vitát nagyjából lezárjuk. Megadnám még a lehetőséget Szüdi úrnak, aztán Friss Péternek, amennyiben reagálni óhajt.

DR. SZÜDI JÁNOS: Az alapfokú művészetoktatás kidolgozott követelmények szerint folyik. A tisztelt OKNT jóváhagyta. Ennek egy teljes, a NAT-tól eltérő, úgymond hitelesített programcsomagja van. Ilyen értelemben én nem félek attól, hogy ez minőségben nem fog megfelelni. Van követelményrendszere személyi vonalon, tárgyi vonalon, oktatási vonalon. Egy dolog valóban hiányzik belőle, aminek ide kell kerülni: a vizsgáztatási kérdés, amin most dolgoznak. Az még ide fog kerülni az OKNT elé. Olyan értelemben én azt látom, hogy minden feltételrendszer megvan. Ilyen értelemben, amit Dobos Krisztina mondott, teljesen igaza van. Hogyha vissza tudunk hozni egy ellátást az ingyenes körbe, az jó a gyerekeknek. Azért említettem, hogy a másik rendszernek is van jogosultsága, mert ez kötött: adott iskola, adott évfolyam, adott tanulóira szól, míg az alapfokú művészetoktatásba bárki mehet bárhol, bármilyen év után, bármilyen évjáratba.

Hogy mi lesz a hosszabb távú kihatása? Hogy megszűnik-e iksz iskola – nem mondom nevet, mert aztán följelentenek engem is -, amelyik állítólag tizenötezer gyereket nyolcvanhárom faluban teherautón hordott furulyával rohadt jól képez? Én erre nem tudok mit mondani – de van ilyen. Ilyen is van. Azt gondolom, hogy azért ezek az iskolák fognak tudni létezni, ha nem teherautón cipelik oda...

A biztosíték a személyi rendszer, a követelményrendszer, a pedagógus követelmények megtartása, és maga a vizsgarendszer, ami még ide fog kerülni.

A rendszeres nevelési segélyt tudjuk, ez módosulni fog. Más vonalon is problémát jelent ez.

Hogy arányos vagy nem arányos? Minden gyerek ideje véges. Én azt hiszem, ez nem zárja ki azt sem, hogy plusz nyelvrát vegyen, plusz művészetoktatást vegyen, plusz testnevelést vegyen – egy dolog okoz gondot: hogy aludni is kell a gyerekeknek. Ezt azért biztosítani kellene. Én azt hiszem, ezzel nem verünk szét semmiféle dolgot. Abban bízom, ez egy lehetőség, amit a szülő – nagyon fontos! – önként vállal, tehát semmilyen kényszert az iskola nem alkalmazhat rá. Remélem, hogy ilyen módon jó megoldás születik ebből.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Miután itt nem szükséges egyetértő határozatot hoznunk, valahogy úgy fogalmaznám meg a jegyzőkönyv számára a vitát – tessék korrigálni, hogyha ez nem fedi a vita légkörét és mondanivalóját -, hogy az Országos Köznevelési Tanács az alapfokú művészetoktatás és a többcélú, többfunkciójú iskolák funkciórendszerére vonatkozó módosításait a rendeletervezetnek pozitív tendenciaként értelmezte. Felhívta a figyelmet arra, hogy mind az alapfokú művészetoktatás eddigi pozícióinak megőrzése, mind ezen új funkciók életbe léptetése egyformán fontos, egyik ne mehessen a másik rovására, ne veszélyeztesse az alapfokú művészetoktatás eddigi pozícióit, színvonalát az a kapunyitás, amit most a többfunkciójú intézmények funkciórendszerének gazdagítása jelent.

Megfelel ez a mondanivalónak? Kimaradt belőle valami?

TÓTH JÁNOS: Hogyha fel akarnak készülni az iskolák erre a feladatnak, nemcsak az alapító okiratot kell módosítani, hanem, ha jól tudom, az eszközjegyzéket is biztosítani kell a művészeti oktatásra.

FRISS PÉTER: Része a feltételeknek.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor a tervezet ezen tartalmi részének vitáját befejeztük. Folytathatnánk úgy, hogy menjünk sorba a pontokon. Államtitkár úrnak megköszönjük. *(Dr. Szüdi János távozik.)*

Bemutatom Lakatos Beátát, aki az Integrációs Hivataltól tisztelt meg bennünket jelenlétével és áll rendelkezésünkre azoknak a rendeleti passzusoknak az értelmezésében és megvitatásában, amelyek erre vonatkoznak. Túl a bemutatáson, megadnám a szót, ha akar valamit felvezetésként mondani.

LAKATOS BEÁTA: Amiről én szeretnék beszélni, az az eredeti rendelet 39/D és E §-ainak a módosítása.

DR. DOBOS KRISZTINA: Bocsánat, elnök úr, nem mehetnénk sorban?

DR. VÁGÓ IREN: Az előadó miatt, hogy ne kelljen neki végigülnie.

FRISS PÉTER: A módosításban a 10. §, a 4. oldalon.

LAKATOS BEÁTA: A módosító rendelet 4. oldalán kezdődik, a 10. és a 11.§-ről beszélünk, amely az eredeti rendelet 39/D és E §-a, ami gyakorlatilag a képességkibontakoztató képzéssel és az integrációs képzéssel kapcsolatos eddigi jogszabályi rendelkezések némi módosítása. Elmondanám, hogy hol módosul, minek mi az értelme – gondolom, ez lenne a legfontosabb, bár nincs előttem az eredeti.

ELNÖK: Eredeti nekem sincs.

LAKATOS BEÁTA: Akkor mondom fejből.

A 39/D § (1)-(2) bekezdésében annyit változtattunk, hogy a „felzárkóztatás”-t vettük ki, mert ez egy kicsit rosszízű, és nem is fedi teljes mértékben a valóságot: amiről beszélünk, fejlesztés. „A többi tanulóhoz történő felzárkóztatás” szerepelt, ami az új variáció szerint kiesett. A (2) bekezdés b) pontjában „a tanuló felzárkóztatását segítő program” helyett „a tanuló fejlesztését segítő program” fedi, amit mi szerettünk volna.

Lényegében, ami változás, ugyanennek a (4) bekezdésében történt. Pontosítottuk azt a pedagógiai rendszert, ami alapján folyik a képességkibontakoztató illetve integrációs képzés. Pontosán megjelöltük, milyen számú Oktatási Közlönyben hol jelent meg, hogy mindenki által könnyen elérhető legyen, és egyértelmű legyen, miről van szó.

Az (5) bekezdésben a változás az, hogy a közoktatási törvény szerinti „halmozottan hátrányos helyzet” fogalmát emeltük be. Tehát nem maradt ott eredeti citálás az a) és b) pont szerint, hanem a közoktatási törvény megadja, hogy mit tekintünk halmozottan hátrányos helyzetnek, és ezt egész egyszerűen beemeltük ide. Ez egy kicsit bővebb kör egyébként annál, mint ami volt, mert az egyik része az, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatással most amúgy is módosulni fog a közoktatási törvény vonatkozó része, a szülők legfelsőbb iskolai végzettsége is belekerül, továbbá az állami gondoskodásban, tehát az állami ellátási formákban lévő gyermekek is a halmozottan hátrányos helyzetű körbe tartoznak. Ők eddig, mivel az

eredeti rendelet ezt nem tartalmazta, kimaradtak ebből, pedig úgy véljük, nekik is részt kell venni ebben a képzésben.

A (6) bekezdés nem változott, a (7) bekezdés szintén nem változott.

Egy plusz (8) bekezdés van, ami eredetileg nem volt. Ez az országos oktatási integrációs hálózatról szól, ami gyakorlatilag működik és eddig is azt a szakmai feladatot látta el, hogy az integrációs képzést felvállaló iskoláknak szakmai segítséget nyújtott, illetőleg mindenféle szakmai információt terjesztett, és a többi, tehát ez a legpotensebb szakmai szerv a képességkibontakoztató felkészítés területén. A (8) bekezdésbe bekerült, hogy ez a szerv, tehát az országos oktatási integrációs hálózat a továbbiakban együttműködési megállapodás keretében fog az adott iskolának konkrétan, még célzottabban, még jobban segítséget nyújtani.

A D és az E § összefüggnek, tehát ha nincs kifogás, akkor továbbugranék most az E §-ra.

ELNÖK: Jó, magára bizzuk.

LAKATOS BEÁTA: Itt nagyon-nagyon lényeges módosítások történtek. Valójában úgy tűnik, hogy csak szavak, de a tartalmi módosítás, ami ezek mögött van, sokkal erőteljesebb.

Az (1) bekezdés: az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók összevonásával. Eddig az integrációs képzésben résztvevő tanulókról beszéltünk, holott a cél eredetileg sem az volt, hogy az integrációs képzésben résztvevő gyerekek számát viszonyítsuk az összlétszámhoz, hanem a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számát szeretnénk volna viszonyítani. Ebből fakadóan több probléma volt. Most szeretnénk volna tisztázni a helyzetet; az integrációs képzésnek és a normatíva felvételének akkor van értelme, ha az iskola osztály- vagy csoportbontás esetén a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát viszonyítjuk a nem halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számához. Ekkor van értelme, erről szól ez az egész normatíva, ez a rendszer, ez a képzés. Ez eddig nem így volt megfogalmazva, és ebből bizony súlyos félreértések fakadtak, úgyhogy ezt most itt korrigáltuk. Gyakorlatilag ez a gondolat vezet végig az A, B, C §-okon, ahol mindenhol ugyanígy kicseréltük ezt a részt, tehát nem integrációs képzésben résztvevő gyermekekről beszélünk a viszonyításnál, hanem halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről.

Egy olyan módosítás is történt, ami a korábbi rendelkezésekből egész egyszerűen kimaradt. Az a) pont korábban így szólt: a településen egy iskola működik, évfolyamonként egy osztállyal. Ez most így változott: a településen egy iskola működik, évfolyamonként egy vagy több osztállyal. Ugyanis konkrétan az iskolatípusra nem volt értelmezhető a rendelet ez ideig, mert nem szerepelt benne, ezért most bekerült ide az iskolatípus.

A (2) bekezdés nem változott.

A következő módosítás a (4) bekezdésben van: az integrációs felkészítésnél egyebekben a 39/B §-ban foglaltakat kell alkalmazni. Ez lényegi változtatást nem tartalmaz, mert azok a mondatrészek, amelyek kimaradtak, más jogszabályhelyekből amúgy is adekváтан következnek, tehát fölöslegesnek ismétlésnek tartottuk, ezért kimaradtak.

Illetőleg kiegészül a paragrafus még egy (5) bekezdéssel. Szintén a költségvetési törvénynek e normatívákról rendelkező része egyébként előírja azt, hogy a visszahelyezett gyermekeket is a képességkibontakoztató képzés keretében kell képezni. Ezért mindennek megerősítéseképpen ezt betettük egy plusz pontba.

Azt hiszem, nagyjából elmondtam a lényegét.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdések?

DR. SZABADOS LAJOS: Paragrafusról paragrafusra megyünk, vagy nem?

ELNÖK: Most ennél a témánál maradjunk, mert a kolleganő idejét kímélendő előrevettük ezt a témát.

Hoffmann Rózsa!

DR. HOFFMANN RÓZSA: Jól értem-e, hogy ezek a képességkibontakoztató foglalkozások külön órakeretet jelentenek ezek a gyerekeknek?

LAKATOS BEÁTA: Nem, ez egy pedagógiai rendszer, ami az iskolában egyébként is folytatott tanterv egyfajta rendszerbe szedése. Ilyen például az egyéni fejlesztési terv, a szülőkkel való kapcsolattartás megerősítése. Tehát ez nem egy tantárgy, ez egy rendszer.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Értem, hogy egy rendszer. De ez megjelenik adott esetben külön fejlesztő órákban is, nem? Hiszen egyéni fejlesztés csak úgy lehet, ha a gyereket elviszem az osztályból délután, hogy ugyanabban az időben egyénileg foglalkozzanak vele. Ez hogy van szabályozva?

LAKATOS BEÁTA: Erről szól most a módosító rendelet 10. § (4) bekezdése, ami leírja, hogy létezik, ez a pedagógiai rendszer, közé van téve. Már megjelent az Oktatási Közlöny 2003. évi 20. számában az IPR - integrált pedagógiai rendszer -, tehát ez egy létező, közzétett dokumentum, ami alapján meg lehet ezt a rendszert szervezni iskolában.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Igen, de sajnos nem ismerem eléggé, ezért kérdezem, hogy ez hogy néz ki. A pedagógiai rendszer azt írja le, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket heti iksz óraszámában és milyen formában kell foglalkoztatni, túl azon, hogy a szülőkkel intenzívebb kapcsolattartás van – nagy örömmel látom, hogy negyedévenként értékelni kell a gyerekek fejlődését –, tehát értem, hogy ez egy komplex rendszer, de nem tudom, hogy effektíve tanítási órában hogy jelenik meg, ezt szeretném megkérdezni.

LAKATOS BEÁTA: Ez egy elég hosszú és bonyodalmas program, és nagyon részletesen le van írva. Ez egy képességkibontakoztató normatíva, amihez bizonyos plusz szolgáltatások tartoznak, konkrétan ennek a rendszernek a bevezetése, illetőleg ha ezeket a szolgáltatásokat integrált keretek között biztosítja az iskola, akkor az integrációs képzés, és ehhez társul az integrációs normatíva. Ennek a leírását körülbelül 20-30 oldalon, nagyon részletesen meg lehet találni az Oktatási Minisztérium honlapján, illetőleg az OIH honlapján. Pontosan azért, hogy mindenki tudja, miről beszélünk, és mi alapján van ez a pedagógiai rendszer, tartottuk szükségesnek - és ez volt a módosítás egyik oka -, hogy ide be legyen írva, hogy hol lehet pontosan utánanézni, melyik közlöny melyik számában. De nem kell 2003-as közlönyöket kutatni, mert a honlapon is megtalálható. Illetve a rendszernek még magyarázatai és egyéb plusz kiegészítései is találhatóak a honlapon a felhasználók számára. Érdemes megnézni.

ELNÖK: Dobos Krisztina, Nagy József!

DR. DOBOS KRISZTINA: Egypár kérdésem lenne Báthory Zoltánhoz kapcsolódva. Ez a pedagógiai rendszer mennyire NAT-kompatibilis? Mert úgy gondolom, hogy a NAT-ot utána fogadta el a Köznevelési Tanács.

A 6. pont szerint 10 százalék olyan gyerek is felvehető a felkészítésbe... - én ezt a 10 százalékot nagyon kevésnek érzem. Ha valóban az integráció felé törekszünk, akkor jó lenne, hogyha egy picit nagyobb százalékot is fel lehetne venni. Gondolom, ennek pénzügyi akadályja van, de majd meg szeretném tudni.

A 8. pont számomra nagyon-nagyon komoly kérdést jelent. Az Országos Integrációs Hálózattal kötött együttműködési szerződés alapján, szakmai támogatásával lehet megcsinálni a

programot. Én azt gondolom, hogy ha van egy OM által elfogadott pedagógiai rendszer, akkor szükítésnek érzem, hogy csak velük lehet. Ha én sokkal okosabb vagyok, és ezen pedagógiai rendszer alapján meg akarom csinálni, nem tehetem, hiszen itt ez egy kijelentés, hogy a hálózattal kötött együttműködési megállapodás alapján tehetem meg. Én ezt nem tudnám támogatni – miközben nincs semmi problémám a hálózattal. Azt gondolom, az a jó, hogyha több lehetőséget biztosítunk.

A 39/E (1) bekezdését – lehet, hogy csekély képességgel rendelkezem – eddig háromszor olvastam el, de továbbra sem értem teljes egészében. A tanulók összevonását meg végképp nem értem. Azt gondolom, hogy itt a szóhasználaton érdemes lenne elgondolkodni. Nem hiszem, hogy két tanulót összevonnának – valószínű, hogy itt csoportok és nem tanulók összevonásáról van szó. Ennek következtében a számolási metódusra szeretnék valamiféle lehetőséget kapni, hogy valaki mutassa be, mi történik azon a településen, hogyha az egyik iskolában ilyen az arány, de a másik iskolában nem olyan...

Számomra az első bekezdés, megmondom őszintén, érthetetlen. Nem gondolnám, hogy a tanulók összevonásával, meg hogy mi történik majd ezekben az iskolákban, ezt szeretném látni. Köszönöm.

NAGY JÓZSEF: Inkább kérés. Nagyon érdekel a képesség. A fél életem ráment, de nem tudom, mit jelent az a „képességkibontakoztató felkészítés”. Hogyha megtudnám, mit kell csinálni, amikor képességkibontakoztató felkészítést kell csinálni...

Azután van olyan, hogy integrációs felkészítés... Vannak ilyen műszavak. Mire készítjük föl? Egyszerűen nem értem az egyik felét se, meg a másikat se. Nem részletesen, csak egy kicsit, hátha megértem, mit kell csinálni az iskolában, hogy integrációra felkészítem. *(Dr. Szabados Lajos: Reménytelen.)* Nem tudom. Reménytelen vagyok. Nem fogok aztán hozzászólni ehhez a témához, de túlkomplikált, túlbonyolított, túlrészletezett. Miért kell nekik bejelentkezni? Nem tudom... Pont, befejeztem.

Kérdésem maradt – vagy kérésem.

ELNÖK: Vágó Irén!

DR. VÁGÓ IRÉN: Azt szeretném elmondani, hogy azért ezek a dolgok itt voltak, előttünk. Definíciószerűen vagy elnevezésszerűen így szerepelnek a törvényben. *(Nagy József: Én kimaradtam belőle.)* Lehet, hogy te akkor hiányoztál. Tényleg csak azért mondom, hogy ez most egy rendkívüli ülés, amit ha záros határidőn belül nem fejezünk be – most éppen hogy szavazatképesek vagyunk –, akkor megint nagyon el fogunk úszni. De tőlem kitérhetünk ilyen részletekre is.

Tulajdonképpen azt szeretném kérdezni, hogy nyilván van ennek a programnak egy monitoringja. Az OKNT tagjai mikor kaphatnának tájékoztatást arról, hogy mik a tapasztalatok. Nyilván nagyon konkrét tapasztalatok motiválják egynémely változtatást, ahol számadatok és egyebek vannak.

ELNÖK: Polinszky Márta!

DR. POLINSZKY MÁRTA: Az Irén mondandóját szeretném megerősíteni. Én elkértem Szőke Judittól – aki ennek az Országos Integrációs Hálózatnak a vezetője – azt az elemzést, ami ennek az előterjesztésnek az alapja, ami az előterjesztést indokolta. Nem venném a bátorságot, hogy most én próbáljam meg Szőke Judit helyett – akinek a tapasztalatai vannak – indokolni ezt a változástömeget. Én csak annyit szeretnék mondani, hogy nagyon sajnálom, hogy nincs itt szőke Judit, aki például a Rózsa által feltett kérdésre is kapásból válaszolni tudna. Én úgy emlékszem, hogy ez az egyéni fejlesztési program nem külön órakeretben történik, hanem minden gyerekről kell egy ilyet csinálni, és a megfelelő órákon az ő képességeit... Tehát erre

szól, de én nem merem ezt állítani, mert én csak a Judittal való beszélgetés alapján emlékszem erre.

Judit nekem azt írta, hogy azok a jogszabályi változások, amik ide bekerültek, az ő kezdeményezéseik, az ő tapasztalataik alapján kerültek be, és megfelelnek az elképzeléseiknek. Ennyit tudott mondani, de valóban azt gondolom, hogy nagyon hasznos lenne, hogyha meghallgatnánk az Országos Integrációs Hálózat vezetőjét. Ő arra is választ tudna adni, amit Dobos Krisztina fölvetett, hogy miért kell eggyel együttműködési megállapodást kötni. Valóban javaslom, hogy ez a kérdés kerüljön egyszer napirendre, és akkor Nagy József is választ kaphatna a kérdéseire, hogy valóban mik történnek ebben.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: A hálózat hálátok van?

DR. POLINSZKY MÁRTA: A hálózat nálam van, igen.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Többször kértük a Sulinova belső ügyeinek tárgyalását.

DR. POLINSZKY MÁRTA: Elnézést, nem vagyok ellene, hogy a Sulinova belső ügyeit tárgyalja az OKNT, de azt gondolom, hogy ez egy külön, önálló és nagyon fontos téma. Ez nem Sulinova – hogy éppen abban van, az egy kérdés, de lehetne külön is. Nyugodtan tárgyalja az OKNT a Sulinovát, annyiszor, amennyiszor... *(Nagy József: Visszavonom a kérdésemet, mert már nagyon sok idő megy rá.)* Ezt szerettem volna mondani, hogy ezt valóban napirendre kellene venni.

ELNÖK: Egyetlen kérdéssel szeretném megtoldani – csatlakozva a 8. pontot ért kijelentő mondatos szöveg értelmezéséhez. Úgy kell-e ezt értelmezni, hogy képességkibontakoztató felkészítést az intézmény csak az Országos Integrációs Hálózattal kötött együttműködés alapján láthat el? Mert ez a kijelentő mondat rögzíthet egy állapotot, és egy követelményt is megfogalmazhat. Ebben ez el van bújtatva.

NAGY JÓZSEF: Több ezer iskolában jól lehet megszervezni.

ELNÖK: Parancsoljon, öné a szó.

LAKATOS BEÁTA: Először is volt egy félreértés, amit szeretnék tisztázni. A képességkibontakoztató felkészítés maga egy rendszer. Hogy ez milyen keretek között történik, tehát a tanulónak milyen összevonásával jár együtt, az határozza meg azt, hogy ez innentől kezdve egy integrációs felkészítés-e, vagy sem. Sajnos nem tudom már pontosan visszaadni a kérdést, de itt a 10 százalékkal volt probléma, hogy ez kevés. A képességkibontakoztató képzés annyit mond ki, hogy a képességkibontakoztató képzésben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat és nem halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat együtt kell képezni, nem mond ki arányszámokat, ennél fogva azt gondolom, hogy a 10 százalék nem sok, nem kevés. Olyan iskoláknak, ahol 88 százalék halmozottan hátrányos helyzetű gyermek van, a 98 százalékára lehet képességkibontakoztató normatívát igényelni, és ezt a képzést lehet folytatni. Ugyanis a képességkibontakoztató felkészítés nem köt meg semmilyen arányszámot, csak azt, hogy együtt kell nevelni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat nem halmozottan hátrányos, tehát ebben a képzésben nem résztvevő gyermekekkel. Amikor már kötött arányszámok vannak, hogy képességkibontakoztató képzésben résztvevő gyermek és nem résztvevő gyermek milyen arányban lehet, innentől kezdve ezt már integrációs képzésnek hívják. Tehát a 10 százalékról ennyit szerettem volna mondani. A képességkibontakoztató képzésnek szinte alig van minimuma, vagy csak elméleti minimuma van. Az elméleti minimum annyi, hogy legyen valamilyen keveredés, tehát szerintem innentől nem kevés a 10 százalék.

A (8) bekezdésre reagálnék, ami itt többször elhangzott. Nem úgy kell értelmezni, hogy az együttműködési megállapodás mondja ki azt, hogy mely iskola hogyan s miképpen végzi a képességkibontakoztatást, tehát az integrációs képzést, hanem ennek megvan a maga rendszere, ezt egyféleképpen lehet csinálni, a rendszerben megengedett szabadságokkal együtt, tehát amit a rendszer megenged alkalmazni, specifikusan azt az iskola hogyan tudja megvalósítani, ez a szabadság megvan. Az OIH együttműködési megállapodása ezt nem fogja korlátozni, nem arról szól ez a pont, hogy az OIH korlátozna bárkit ebben, hanem arról, ami valóban nagy feladat, hogy speciálisan segítséget nyújtson és szakmai együttműködésben legyen minden iskolával, de ezt vállalta az OIH. Ez erről szól, kvázi egy plusz szakmai segítség.

A kijelentő mondatba bújtatott kötelezettség pedig igaz, tehát valóban erről is szó van.

ELNÖK: Bocsásson meg, visszakérdezek. Tehát a képességkibontakoztató felkészítés jár anyagi többlettel?

LAKATOS BEÁTA: Természetesen, normatív van rá.

ELNÖK: Annak a normatívának az odaítéléséhez szükséges az Országos Integrációs Hálózattal kötött együttműködés mint dokumentum?

LAKATOS BEÁTA: A normatívát nem odaítélik, egyszerűen le lehet hívni. De ahhoz, hogy ez a képzés szabályosan, a rendeletnek megfelelően folyjon, tehát valóban szabályosan lehessen lehívni ezt a normatívát, kell ez az együttműködés. Viszont ez az együttműködési megállapodás az intézményeket sem szakmai, sem egyéb tekintetben nem korlátozza. Tehát szeretném nagyon hangsúlyosan elmondani, hogy nem arról szól a dolog, hogy az OIH szabályokat teremt és korlátoz bárkit, merthogy a szabályok ugyan nagyon lazán és tágan értelmezhetőek, kellő szabadságot adnak a helyi specifikációk érvényre juttatásához, de azok már léteznek 2003 óta, amióta az integrált pedagógiai rendszer megalkotásra került és a Közlönyben megjelent.

NAGY JÓZSEF: Bocsánat. Hogyan lehet azt megállapítani, hogy ki van bontakozva a képesség? Általában, vagy konkrét képességek kibontakozásáról van szó? Röstellem, hogy nem tudom ezeket a dolgokat.

ELNÖK: Azt javaslom, hogy ebbe a témába ne menjünk bele, mert akkor ki fog derülni, hogy mindenki mást ért rajta – én például semmit.

NAGY JÓZSEF: Meg fogom nézni, köszönöm szépen.

LAKATOS BEÁTA: Megpróbálom egy mondatban megválaszolni, bár nagyon nehéz, mert ez egy elég részletes pedagógiai rendszer, tehát nehéz egy mondatban elmondani. Gyakorlatilag arról szól, hogy differenciáltan oktatni, a tanuló saját személyes képességeit a lehető legteljesebb módon kibontakoztatni. Ennek van egy bizonyos pedagógiája, amit lehet esetleg alkalmazni, és ez a tanuló hasznára válik.

Egyébként én is szerettem volna, hogy Szőke Judit jelen legyen, de sajnos egyéb elfoglaltsága miatt nem tudott eljönni. Az előterjesztést én készítettem, tehát, hogy mi az alapja, miért válik szükségessé, arról viszont tudok felvilágosítást adni, ha külön kérdés vonatkozik rá.

DR. POLINSZKY MÁRTA: Félreértés volt, tehát én ezt a dolgot abszolút támogatom. Csak azért lett volna jó, ha itt lett volna, mert az ő gyakorlati tapasztalatai is azt mutatták, és ebből az anyagból is kiderült, hogy nagyon sokan jogszabályellenesen igényelték ezt a normatívát, ezért szükséges ezt jobban leszabályozni. Juditék szakmai támogatást nyújtanak az IPR-re való felkészítésére a pedagógusoknak, van egy hálózatuk, ami konkrét segítséget ad a

napi ügyek intézésében, tehát az egész szakmai program megvalósulását segítik a tevékenységükkel, ami szerintem nagyon hasznos, és valóban jó lenne, ha az OKNT egyszer érdemben foglalkozna ezzel.

ELNÖK: Horn György!

HORN GYÖRGY: Tisztelt Tanács! Elnézést a késésért; a közlekedési káosz miatt három óra alatt sikerült eljutnom Dél-Budáról Észak-Budára, az autóm valahol a városban áll. A késésem miatt később sajnos kénytelen leszek terhelni a tanácsot az előző témával; hallottam, hogy szó esett a művészeti iskolákról. A Zeneiskolák Szövetségével, illetve a művészeti iskolákkal összeállítottunk egy javaslatot, amire a későbbiekben kénytelen leszek visszatérni.

Most a 10. §-hoz és az integrációhoz szólnék hozzá. Az egész jogszabállyal kapcsolatban az a dilemmám és egyben a javaslatom is, hogy hasonlóan az Arany János Programhoz és az Arany János Kollégiumi Programhoz ezt önállóan kellene szabályozni, ugyanis az egész módosításnak egy nagyon erős centralizációt, központosítást irányoz elő, mégpedig alapvetően pénzügyi és nem szakmai szempontok miatt. Ez a pénzügytechnikai rendszer felülír egyébként kidolgozatlan, átgondolatlan szakmai dolgokat éppen úgy, mint meglévő, szakmailag értelmes elemeket is.

Nagy Jóskának idézném például a vonatkozó paragrafus 4. pontját, amelyik azt mondja: a képességkibontakoztató felkészítésben résztvevő tanulók nevelése és oktatása, tudásának értékelése az oktatási miniszter által kiadott Oktatási Közlönyben megjelent pedagógiai rendszer alkalmazásával történik. Vagyis a képességkibontakoztató felkészítés során a tanulók tudását fogják értékelni. Ezt tartalmazza jogszabályilag a 4. pont. (*Lakatos Beáta: Elnézést, nem.*) Szó szerint idéztem, tehát ez magából a paragrafusból van. Az integrált oktatásnak van értelme, van kimenete. Máshol is nagyon sok esetben felmerül a pénzügyi rendszerek integrációjánál az a dilemma, hogy mi van a szegregált településekkel, amelyek önálló rendszert alkotnak, mi van azokkal az intézményhálózatokkal, amelyek ettől eltérő, de képességfejlesztő programokat csinálnak, és ehhez nem illeszkednek. Nem egy, nem kettő van Magyarországon, akik éppen ezért, a hálózati definíció miatt kiszorulnak a kiegészítő támogatásokból. Itt egy monopolhelyzet jogszerű, a nagy rendszerbe való indokolatlan beillesztésének vagyunk a tanúi.

Az a javaslatom, hogy az integrált pedagógiai rendszernek – hasonlóan az Arany János-programhoz, illetve az Arany János Kollégiumi Programhoz – önálló jogi rendszerként szükséges működnie, hasonló fejkvótarendszer szerint, mint egyébként Magyarországon a legnagyobb kiegészítő normatívás program. Kétszeres, illetve háromszoros normatívával dolgozik a kollégiumi illetve az Arany János-program. Nem látszik szükségesnek, hogy ezt a 11-esben, az egyébként is a rendszer egészét befolyásoló rendszerbe beillesszék. Én a magam részéről ezt nem támogatom.

A 7. §-nál például az, hogy képességkibontakoztató felkészítés osztálykeretben történik, akkor viszont az egyedi rendszerben az abban az osztályban szereplő nem halmozottan hátrányos helyzetűre miért nem vonatkoznak ugyanazok a jogosítványok, tehát a szülő tájékoztatása, negyedévenkénti értékelés stb., ha egyszer osztálykeretben zajlik az egész. És még sorolhatnám.

Ez egy logikus pedagógiai mechanizmus, ami vagy végig van gondolva, vagy nincs. Vannak a szakmán belül is viták – részt vettem ennek az indulásánál, sőt az intézetünk csinálta az eredeti programot, amit Juditék aztán elvittek – és persze, ez már rég nem az, de az kezdemény volt csupán. Mégis úgy látom, hogy itt az egésznek a logikájából kilóg, másrészt az egésznek a logikája sem támogatható – a büfétől a 30-40-60 százalékos tételes előírásáig.

DR. VÁGÓ IRÉN: A büfé még hátra van.

HORN GYÖRGY: Csak arra mondom, hogy az egésznek a logikája az, amit én a magam részéről nem tudnék támogatni. Tekintettel arra, hogy az OKNT-nek nincs egyetértési, csak véleményezési joga, én azt kérem, hogy a véleménybe ez az álláspont is kerüljön be. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Szabados úr!

DR. SZABADOS LAJOS: Azzal szeretném kezdeni, hogy 1996-ban, amikor Békéscsabán tanítottam, a főiskolán, a gyógypedagógiai tanárképzővel kötött együttműködés alapján a tanító szakos hallgatók a diploma megszerzése után egy vagy két évvel bentlakásossal tudtak szerezni egy gyógypedagógusi képesítést. Aztán volt egy olyan kezdeményezés a minisztérium részéről, hogy bizonyos keretig – száz fő, ezer fő, nem emlékszem – tanítók, tanárok jelentkezhettek gyógypedagógus-képzésre. Akkor azt gondoltam, hogy itt egy tudatos előkészítése van az integrált nevelésnek, de rájöttem, hogy én egy naiv ember vagyok: ez egy politikai fogás volt mindkét oldalról. Lényegében az integrált nevelés bevezetése a személyi feltételek megteremtése nélkül – ezt határozottan állítom – történt meg. Vannak kivételek, nem mindenhová érvényes ez.

Nekem az a bajom, hogy megint eljutottunk a vagy-vagy kérdéséhez: vagy szegregáció vagy integráció. Itt is azt tartom, hogy is-is. Nagyon jó lenne ez a szemlélet. Van olyan gyerek, akinek az integrált nevelés nem jó, a szegregált nevelés a jó neki. Én a gyakorlatból tudom. Az integráció divattá tétele nagyon érdekesen jelenik meg a politikában. Nem tudom, ki hallotta Béky Gabriella hozzászólását az Országgyűlésben – az SZDSZ politikusáról van szó –, aki azt mondta, hogy az integrációval kapcsolatos elképzeléseinket jó lenne, ideje lenne felülvizsgálni, és egy más összefüggésben a Gandhi Gimnáziumot hozta fel példaként.

Én tehát azt mondom, hogy ilyen változtatásokra szükség van, hogy tudatosabb legyen, hogy felkészültebb legyen, de megmondom őszintén, hogy én nem ilyen lóra gondoltam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Van egy javaslatom a téma további kezelésére. Nyilvánvalóvá vált az eddigi hozzászólásokból, hogy erőteljes információhiányban szenvedünk a dolog tartalmát, részleteit illetően. Nem volt ez érdemben az Országos Köznevelési Tanács előtt, tehát ennek a hálózatnak a működése, elvei tapasztalatai. Ezért nagyon nehéz helyzetben vagyunk. Lehet azt mondani, hogy ez a rendelkezés, amelyik előttünk van, egy saláta, amelyik a büfétől az automatákon keresztül mindent szabályoz, mert szeptember előtt a minisztériumnak reagálnia kell bizonyos anomáliákra, ezért egyetlen miniszteri rendeletben óhajtja ezt megoldani.

Azt gondolom, nagyon határozottan megfogalmazhatjuk mint kérést vagy igényt, hogy szeretnénk ezt az egész integrációs hálózatot és az ezzel kapcsolatos tartalmi, szervezeti és pénzügyi kérdéseket egyetlen nagy – akár egész napos ülésen – az Országos Integrációs Hálózat előadásában megtárgyalni. Akkor tudnánk ezekhez a dolgokhoz viszonyulni.

Itt szerepelnek valóban műszavak, amelyek mögöttes tartalmairól nekünk nincsenek információink.

HORN GYÖRGY: Bocsánat, elhangzott Vágó Irén részéről, hogy ez a törvényben is benne van. Akkor ugyan vitattuk, de nem mondhatjuk, hogy nem ismerjük...

ELNÖK: Mit?

HORN GYÖRGY: A képességkibontakoztató és integrációs képzés a törvényben van.

ELNÖK: De ennek a részleteiről nem tudunk. Számos olyan kérdés hangzott el, amelyek érintik azokat a szabályozásokat, amelyek ezzel összefüggnek, és pénzügyi következményei vannak. Ehhez nem tudunk hozzászólni a végéről.

Teljesen egyetérték azzal, amit te úgy mondtál, hogy ennek az egész tervezetnek a háttéréből bűzlik, hogy pénzügyi okai vannak – amit én nem pejoratívan akarok mondani, mert rengeteg visszaélési alkalom van.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Meg bűzlik a centralizációtól!

ELNÖK: Attól is.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Meg az iskolákban való bizalmatlanságtól.

ELNÖK: Ahol pénzelosztás van, visszaélések és ravaszkodások tömege jelenik meg, erre valamilyen módon reagálni kell, ha reagálnak, lehet azt mondani, hogy centralizáció – de valahol meg kellene akadályozni, hogy indokolatlanul, érdemtelenül pénzek folyjanak el, a helyett, hogy oda menne a pénz, ahová kell. Ezen az alapon mi nem tudjuk áttekinteni, hogy itt csípünk bele meg ott.

Én tehát nagyon tartózkodó vagyok. Meghallgattuk, megnéztük, önt meghallgattuk, és bennem a tanácsalanság nőttön nő. Ezért szeretném, ha az OKNT abban megerősítene, hogy kérjük, jövő évi napirendjeink között, mindjárt az első üléseink egyikén, szánjunk akár egy egész napot arra, hogy ezt az egész kérdéskomplexumot részletes dokumentációval átnézzük.

LAKATOS BEÁTA: A részletes dokumentáció 2003 óta rendelkezésre áll.

ELNÖK: Rendben van, de nem volt OKNT-napirend. Nem kívánhatják az OKNT tagjaitól, hogy a közoktatásügy minden egyes szegmensében naprakészen tudjuk fejből az összes kérdést. Rendelkezésre áll, át fogjuk nézni, amennyiben ezt napirendre fogjuk tűzni.

Dobos Krisztina!

DR. DOBOS KRISZTINA: Alapvetően van egy szakmai kérdés. Ez az egész rendeletnek ez a része arra szolgál, hogy egy jobb pénzügyi ellenőrzés legyen. Azt nem kellene pedagógiai köntösbe bújtatni, hanem azt kell mondani, hogy pénzügyileg ezeket az iskolákat jobban akarják ellenőrizni, mert visszaélésekről hallottak vagy tudnak. Nem tudni, ez mekkora mértékű, mert lehet, hogy az ellenőrzés többbe kerül, mint az egyéb.

Azt gondolom, ne azt mondjuk, elnök úr, amit elmondott, hanem amit Horn György mondott: azt gondoljuk, hogy ezt önálló rendeletben kellene szabályozni. A pénzügyi ellenőrzést meg oldja meg, aki ezért felelős – nyilván az önkormányzatokon keresztül megy.

Tulajdonképpen ránézésre három olyan pedagógiai elvet sértünk meg, amit az OKNT eddig elfogadott. Miről beszélek? Hogy NAT-kompatibilis vagy nem, vagy miért kivételes, hogyha nem az. Én nem vagyok a hálózat ellen, sőt, kicsit ismerem is a munkájukat – mert valahogy kapcsolódik a KOMA-val -, de nem értek egyet azzal, hogy csak ők adhassanak, csak centralizáltan lehessen. A harmadik: most se tudom kiszámolni – ketten próbálkoztunk -, hogy kell ezt érteni. Nem tartom magamat teljesen ostobának, de ha háromszori elolvasás alapján nem lehet kiszámolni, hogy kell érteni... Egyébként azt a paragrafust, amit megkérdeztem, szándékosan kérdeztem. A következő egyszerű technikát lehet alkalmazni: van tíz gyerek, aki rászorul, fölveszek egyet, az tizenegy. A következőt már úgy veszem föl, hogy már mind a tizenegy a speciális képzésben van, vagy felzárkóztató képzésben. A technika így, első látásra is működik, hogy nem lehet megfogni a dolgot. Tehát vagy olyan szabályozást csinálunk, ami kerek pereg jól nyomon követhető, vagy olyan szabályozást, ami ugyanúgy kijátszható. Ezt most ki lehet játszani, ezzel semmi történik.

A negyedik kérdés pedig az, hogy mi van azokkal az iskolákkal, ahol mondjuk csak hátrányos helyzetű gyerek van. Nem tudnak integrálni, mert a szomszéd faluból kell hozni, és ezeknek az iskoláknak számos problémája van, szegény kistelepülésen vannak, satöbbi. Tehát

gondoljuk végig, hogy milyen leágazások léteznek. Azt javaslom, kérjük meg az előterjesztőt, hogy ezt a részt vegye ki, és egy önálló rendeletbe tegye át.

ELNÖK: Melyik részre gondol?

DR. DOBOS KRISZTINA: A 10-11. §-ra.

ELNÖK: Tehát ezt az egészet egy önálló rendeletbe tegye bele.

FRISS PÉTER: Inkább csak egy technikai megjegyzés. Ez a rendelet attól ilyen sokoldalúan összetett, hogy eleve maga a 11/1994-es rendelet önmagában is egy rendkívül összetett, az iskolák működésével kapcsolatosan '94 óta folyamatosan változó rendelet. Tehát a témák az alaprendeletben is megjelennek, nyilván ezért ennek a módosításaként jönnek elő.

A másik: nyilván amikor a pedagógiai szaknyelv műszavai jogi köntösbe kezdenek öltözködni, akkor ez mindig felvet olyan típusú problémákat, amelyekre itt a beszélgetés során is utalás volt, de a törvény megpróbálja értelmezni, hogy ez pedagógiailag helyes, vagy nem helyes. Ez egy külön kérdés; értelmező rendelkezésekben megmagyarázza, hogy a jogszabályon belül hogy érti az adott dolgot. Mivel ez a jogszabály önmagában is ennyi mindent tartalmaz, ezért a jogszabály módosítása során attól eltekinteni, hogy azokra a problémákra reagáljon, amelyek a működés során 2003 óta megfigyelhetők, nem nagyon lehet.

Az egy másik kérdés - én teljes mértékben támogatom, és nyilván vállalja is az Oktatási Minisztérium -, hogy adott esetben egyeztetés során magáról a témáról, a hálózat működéséről, egyáltalán erről a pedagógiai rendszerről, a tapasztalatokról tájékoztassa az OKNT-t. De a rendelkezés aktuális módosításának szükségletét és a téma teljes áttekintésének összekötését ebből a szempontból nem tartom szerencsésnek.

ELNÖK: A következőt szeretném összefoglalásképpen elmondani. Két javaslat van. Van egy aktuális helyzet, van egy rendelkezés, ami már eleve ilyen saláta, és ennek a módosítása nem változtathat a saláta jellegen. Egy.

Kettő: Horn György javaslata az volt, hogy ennek az egész problémának a szabályozása hasonlóan az Arany János Programhoz önálló rendeletben történjen a jövőben. Ezt az OKNT javasolhatja, de nem érvényesítheti visszamenőleg.

Három: függetlenül a rendelkezéstől és ennek elágazásaitól a dolog érdemi részére vonatkozóan jó volna egy napirendet az OKNT-nek az egész integráció versus szelektálásról vagy szegregációról vagy mindkettőről idehozni, amelynek keretében elvi pedagógiai, szociológiai, településszociológiai, és a többi aspektusokból egy nagyon átgondolt anyagot kellene megtárgyalnunk. Például olyan kérdéseket, amit Krisztina most fölvetett, hogy mi van azokkal, ahova importálni kell egy fehér embert, hogy föl lehessen venni az integrációs pénzt.

HORN GYÖRGY: Bocsánat. Ahol van önálló normatíva, azt külön szabályozza máshol a törvény. Létezik kistelepülési, létezik roma, és a többi, tehát ilyen normák vannak külön.

DR. DOBOS KRISZTINA: Nem tudom... Két hete volt egy tanácskozás – ott voltunk mind a ketten – és ott nagyon fel voltak háborodva, hogy ez problémát jelent.

HORN GYÖRGY: Az arányait nem tudom, de nemcsak 4000 forintos kiegészítő normatíva van. Én csak azt mondom, hogy ha a szegregált kistelepülésen nem lehet megcsinálni az integrált oktatást, arra vannak más feladatok. Nyilván nem kell oda áttelepíteni embereket; Magyarországon nem az iskolával van baj, hanem alapvetően a településszerkezettel.

ELNÖK: Akkor a példámot tessék elfelejteni; mindig akkor van baj, ha az ember példát mond. A dolog érdemi részén nem változtat, hogy ezt az egész problémát, az integráció és a

szegregáció problémáját pedagógiai, településszociológiai szempontból meg kellene vizsgálni. Ennek egyik elágazása a finanszírozás. Ezt az OKNT szeptembertől esedékes napirendjére föl vesszük; beszélni fogok Szőke Judittal, és kérek erre vonatkozóan egy előterjesztést a minisztériummal együtt. Ennél többet mi nem tudunk mondani.

(Lakatos Beáta felé fordulva:) Hálásan köszönjük önnek, hogy ebben a hálátlan szerepben hősiesen helytállt.

Javasolom, hogy tartsunk tíz perc szünetet, ne többet. Köszönöm.

(Szünet: 11.56 – 12.12)

ELNÖK: Folytatjuk az ülést. Kedves Kollégák! A múltkori ülésen tizenketten voltunk jelen, amikor meghallgattuk Aáry-Tamás Lajos beszámolóját, és – mint ez a gyorsírói jegyzőkönyvből ellenőrizhető – osztatlan elismerésünket és köszönetünket fejeztük ki, mind a végzett munkáért, mind az erről összeállított jelentésért. Nem tudtuk akkor testületi határozatként megszavazni, és abban maradtunk, hogy a mai ülésen – amikor remélhetőleg megfelelő létszámban, ami most jelen van – ezt az egy mondatot szavazásra teszem föl, hogy visszamenőleg annak a tizenkét embernek az ítéletében ez a testület megbízik-e, és kimondhatjuk-e, hogy az Országos Köznevelési Tanács köszönettel vette Aáry-Tamás Lajos beszámolóját munkájáról, és az erről összeállított jelentésről írásban, határozatilag elismerésünket fejezzük ki.

FARKAS ISTVÁN: Volt még egy mondat, amit nagyon fontosnak tartottam: hogy a működésük területe egyre gyarapszik, és nagyobb pénzügyi támogatást indokoltnak látunk szakmailag.

ELNÖK: Igen. Ezzel. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ellenpróba? *(Nincs.)* Tartózkodás? *(Nincs.)* Akkor egyhangú.

Döntést igénylő téma, hogy a digitális taneszköz bizottságot Hadházy Tibor összeállította, a névsort beterjesztette. Ezt mi elfogadtuk. Fölmerült egy kérdés: az FTT jelentkezett, hogy szeretne a bizottság tagja lenni, és abban maradtunk Hadházy Tibor javaslatára, hogy állandó meghívottként lesz jelen. Ezt javasoljuk, mert a bizottság létszámát nem növeljük.

DR. SZABADOS LAJOS: Mennyi a létszám?

ELNÖK: Hét fő. Hutter Ottó, az MTA SZTAKI osztályvezetője, Juhász István, a Debreceni Egyetem informatikai karának adjunktusa, Kovács Györgyné gyógypedagógus, Kőnczöl Tamás pedagógus-informatikus, Lehmann László, pedagógiai kutatócsoport-vezető, és Polinszky Márta az OKNT részéről.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Örömmel hallom, hogy lényegesen javult a névsor. Láttam az elsőt, amit a minisztérium adott ki. Ők tényleg szakemberek. Az első névsorban nem voltak szakemberek.

ELNÖK: Nem is képezte tárgyalás alapját.

Akkor aki elfogadja, megszavazza, kezét föl! *(Szavazás.)* Ki tartózkodott? (1) Ellenszavazat? *(Nincs.)* Köszönöm szépen, tehát 12 igennel és 1 tartózkodással ezt elfogadtuk.

Folytathatjuk a kálváriánkat, azaz a napirend tárgyalását. Horn György a szó, aki vissza akar térni a művészeti oktatásra.

HORN GYÖRGY: Szeretnék visszatérni a másik nagy területre: a művészeti képzés ügyére. Az alaphelyzet a következő:

Álláspontunk szerint itt nagyon felemás, rendezetlen, eltérő érdekű szakmai csoportoknak az érdekérvényesítéséről, illetve bizonyos értelemben ismét pénzügyi szempontok egyedi és eseti összehangolásáról van szó a jogszabálytervezetben.

A két megjelenítés közül az egyik az alapfokú művészetoktatás, a másik az egységes iskola. Ennek a két, valójában és látszólag is egymásnak ellentmondó szakmai elképzelésnek – és ezzel párhuzamosan annak a nagyon általános és egyelőre kimondatlan dilemmának – a megjelenítését érzékelttem itt is, aminek az az alapkérdése – talán így precízebb a megfogalmazás: dolga-e a jóléti államnak az alapfokú művészetoktatás finanszírozása?

DR. DOBOS KRISZTINA: Hol van a jóléti állam?

HORN GYÖRGY: Definíció szerint azért maradjunk abban, hogy a Magyar Köztársaság azért ennek a keretében igyekszik mozogni – vegyük figyelembe az alkotmányt. (*Közbeszólás: Jóléti álmom?*) Nem álmom. Én „állam”-ot mondtam.

Az első kérdés, nevezetesen, hogy dolga-e az államnak finanszírozni az alapfokú művészetoktatást, politikai döntést követel. Ezt a politikai döntést, úgy látom, sehol senki nem mondja ki, nevezetesen hogy igen vagy nem. A helyett egy folyamatos, szisztematikus visszaszorítása, adminisztratív, bürokratikus eszközökkel, pénzügytechnikai eszközökkel való korlátozása folyik a művészeti alapképzésnek.

Azt egyébként támogatom, hogy a művészeti alapképzés maradjon az állam által támogatott, finanszírozott rendszer Magyarországon, itt azonban az a dilemma került elő, hogy elsősorban – tegyük hozzá, hogy érintett vagyok benne – az alapítványi és a magánszféra indíttatására az ország egyre nagyobb területén, kistélepléseken, kisvárosokban és – tegyük hozzá – a nagyobb településeken is egycentrumú, sok telephelyű művészeti alapiskolák jöttek létre. Ez kétségtelenül váratlanul terhelte meg a Magyar Köztársaság büdzséjét, elég jelentős mértékben. Ha csak az alapítványi iskolákat nézzük, itt is 120 ezer gyerek van, akik ilyen típusú iskolába járnak. Egyes régiókban egyébként az alapítványiba több gyerek jár, mint az önkormányzatiakhoz.

Úgy ítélem meg, hogy ez a jogszabálytervezet, ami megszületett, nem alkalmas sem ennek a döntésnek a kicsikarására, sem pedig az ügy rendbetételére. Olyan típusú kompromisszumokat tartalmaz, amely kompromisszumok inkább zavarokat okoznak, kétségtelenül nehézségeket támasztanak a művészeti alapiskolák vezetőinek, dolgozóinak, a pedagógusoknak. Olyan típusú részletszabályokat építenek be, amelyek valóban megnehezítik az alapfokú művészetoktatás további terjedését. Másrészt pedig egy nagyon erős egységesítési törekvésnek vagyunk itt is szemtanúi. Nem lévén szakember, erre nem tudok választ adni, hogy ez most hatékony vagy nem, de hozzá kell tenni – és ez nagyon fontos, kérem, hogy az OKNT ebben támogasson -, hogy a tradicionálisan meglévő zeneiskolai hálózat mellett az elmúlt egy-másfél évtizedben – inkább egy, hiszen '97 óta működik vagy terjedt el igazán a képzés – más művészeti ágakban is tulajdonképpen egy kicsit a települések kulturális életének a finanszírozása is történik ezeken keresztül. A kistéleplések iskolai formában a táncegyütteseiket, énekegyütteseiket, színjátszó köreiket is erre felé mozgatva indultak el. Bocsánat a hosszú bevezetőért.

Az a szöveg, ami itt van, egyrészt azzal próbálkozik, hogy bevigye az iskolába a művészeti képzést. Ezt a magam részéről támogatom, ezt nevezzük egységes iskolának.

Másrészt az utolsó paragrafusban, a hatályba léptető rendelkezésekben ugyanezt felülírja azzal, hogy ezt 2005-2006-tól, felmenő rendszerben, 1. osztálytól teszi lehetővé. Ez egyben azt is jelenti, hogy belátható időn belül érdemben az egységes iskola nem fog tudni elterjedni, azon egyszerű oknál fogva, hogy a művészeti alapképzésben vannak úgynevezett előkészítő évfolyamok, amelyek ebben a felállásban szintén az alsó tagozatokhoz kötődnek, más típusú tevékenységgel, és az elsős általános iskolás gyerekekhez nem lehet hozzárendelni egy másik paragrafusban megjelenített úgynevezett beléptetési vizsgát, tehát, hogy melyik szintre kerüljön be a gyerek. Ez azt jelenti, hogy a jogszabály döntést hozott arról, hogy

egységes iskola kell, de nem most, hanem majd egyszer, ha rendben leszünk. Azt kérdezem, hogy ezzel az OKNT egyetért-e. Ez az egyik.

A másik fele ezzel párhuzamosan az, hogy ugyanakkor, noha eggyel több órát ír elő a jogszabály az egységes iskolában a művészeti alapképzésre, mint a művészeti alapfokú oktatásban, tehát négyet vagy ötöt, súlyosan diszkriminál azáltal, hogy az egyiket ingyenessé teszi, a másikat pedig tandíjfizetési, illetve költségtérítési kötelezettsége van. Ezzel a művészeti alapiskolákat diszkriminálja, és erre mondtam azt, hogy nem született érdemi döntés. Az egyiket olyan hosszú távra tolja el, hogy belépni nem képes, a másikat pedig megakadályozza, lelassítja a terjedését, sőt adminisztratív korlátozásokkal a meglévőket is megnehezíti, így mindkét érdekellentétben lévő fél rosszul jár ezzel a jogszabállyal, tehát nem kompromisszum születik, hanem mindkét fél elégedetlen lesz a megoldással. *(Nagy József: Egyszerre ütnek, kiütik egymást.)* Igen. Tehát így kommentálnám az egészet egyben.

A részletekről néhány kitétel. A 2. §-ban szerepel, hogy: a tanuló - térítési díj ellenében igénybe vett - heti tanórai foglalkozásainak összes időtartama nem haladhatja meg a 300 percet. 300 perc elég jelentős idő óraszámában számolva. Ez azoknak a gyerekeknek, akik ezt már nagyon komolyan csinálják, egy olyan korlát, ami nem betartható, hiszen a „térítési díj ellenében” azt jelenti, hogy magántanárhoz irányítom át azokat a gyerekeket, akik már komolyan táncolnak, festenek, és így tovább. A másik oldalon pedig ez egy olyan határ, amit nem szükséges korlátozni, mert a 300 perc nagyon magas óraszámot jelent. Ezért az a javaslatunk, hogy a „nem haladhatja meg” helyébe az kerüljön, hogy amennyiben meghaladja, akkor tandíjfizetés kell, tehát addig nem, onnantól kezdve pedig igen. Ennek, attól függően, hogy melyik tanszakban veszi igénybe a szolgáltatását, minden év szeptember 15-éig a szülő tegyen eleget. Tehát fordítsuk meg – ez lenne a 2. § módosítása. Az eredeti szöveg azt mondja, hogy nem haladhatja meg *(Friss Péter: ingyenességet vállaljon az állam.)*, de itt „térítési díj ellenében” van a szövegben. Tehát az a javaslat, hogy ha meghaladja, akkor afölött legyen tandíjfizetési kötelezettség. *(Közbeszólásra:)* Szerintem nem így van. A szöveg azt mondja, hogy: az összes időtartama nem haladhatja meg a 300 percet. Ehelyett az a javaslat, hogy ha meghaladja, akkor...

ELNÖK: Térítési díj ellenében igénybe vett összes időtartam – ott van a két gondolatjel között.

HORN GYÖRGY: Nagyon határozottan ki lehetne azt mondani, hogy az ezt meghaladóra vonatkozik ez a jogszabály.

A második konkrét módosítás a 7. §-t érinti. Ez magára a tantervre vonatkozik, és az a lényege – szövegesen is nagyon szívesen megteszem –, hogy ugyanezt a vizsgára is értelmezni kell. Tehát azt, hogy: az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja határozza meg a vizsgatantárgyait és vizsgakövetelményeit. Az elméleti és gyakorlati vizsga az alapfokú művészetoktatás követelményeire és tantervi programjára épül. Tehát mondassék ki, hogy nemcsak az iskolát kötelezi az alapfokú művészetoktatás tantervi programja, hanem a vizsgát is. *(Dr. Vágó Irén: Ez most áll kidolgozás alatt. – Zaj.)* Jó, de a szöveg úgy szól eredetileg, hogy: a záróvizsga vizsgakövetelményeit és témaköreit, erre építve a vizsgatantárgyait az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján kell az alapfokú művészetoktatási intézmény helyi tantervébe beépíteni. Tehát a szöveg szerint nem a vizsgára irányul a követelmény, hanem a helyi tantervre. Az a javaslatunk, hogy a helyére ez kerüljön: az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja határozza meg – tehát mindkettő –, és az elméleti és a gyakorlati vizsga az alapfokú művészetoktatás követelményeire és tantervi programjára épül. Tehát fordítódjék meg a szöveg. Az egyik esetben arról van szó, hogy a helyi tantervnek kell olyannak lenni, mint a követelmény, a másik viszont azt mondja, hogy a tanterveknek, a vizsgának és helyi programnak egyaránt meg kell megfelelni, hogy a vizsga ne lehessen más. *(Dr. Dobos Krisztina: Oda van írva: követelményei*

és tantervi programja alapján.) Jó, én beadom a szöveget, és majd a jogászok eldöntik, hogy helyénvaló-e.

A következő a 12. §, ami a művészetoktatásra vonatkozik; előtte az integrált képzés, az adminisztráció és a képességfejlesztés szerepel. Az egyik pont az, hogy az egységes iskolának is meg kell felelnie a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményeinek. Ez egy érdemi különbség ahhoz képest, ami... (Dr. Dobos Krisztina: *Valamennyi iskolatípus központilag kiadott követelményének meg kell felelni, így annak is.*) De végig másképp fogalmazunk abban, hogy a központilag kiadott követelmény alatt mit értünk. A mi értelmezésünk szerint a követelmény a tantervkészítéshez kell. Ezért rögzíteni kell a művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit.

DR. DOBOS KRISZTINA: A követelményekben benne van a vizsgakövetelmény is, egy követelményfajta. Ha ki van adva központilag, meg kell felelni, ha nincs kiadva központilag, nem kell megfelelni neki. Szerintem abban, hogy „követelményeknek”, benne van.

HORN GYÖRGY: Szerintünk meg az az állapot van, hogy itt most a folyamatot vagy a kimenetet szabályozza-e a központ. Az az álláspont, hogy a kimenetet határozza meg az állam, a feltételeket pedig már a helyi tantervek tartalmazzák. Ez az érdemi különbség.

Aztán a következő ehhez kapcsolódó módosítási javaslat, még az egységes iskolánál, hogy a záró rendelkezésekben az általános iskola első osztálya helyébe az iskola első osztálya kerüljön. Az egységes iskola eddig nem írta elő, hogy az általános iskola, középiskola, gimnázium, szakközépiskola, szakiskola legyen egyszerre, hanem azt mondta, hogy több iskolatípusból áll az egységes iskola. Ebből következően, ha nem írjuk oda az általános iskola első osztályát, hanem csak a felmenő rendszert, az lehetővé teszi, hogy ne csak az általános iskolából felmenőben szülessenek művészeti alapképzők, hanem hatosztályos gimnáziumokban is stb.

DR. VÁGÓ IRÉN: Ez melyik bekezdés?

HORN GYÖRGY: Ez a hatályba léptetési rendelkezéseknél van, a 21. § (5) bekezdése. Az a javaslatunk, hogy ne az általános iskola első osztályától, hanem az egységes iskola első osztályától.

FRISS PÉTER: Mondhatjuk, hogy az iskola első osztályától. Mert úgy kell számozni az osztályokat – ha jól emlékszem, minimum tíz éve -, hogy egytől tizenkettőig, tehát az első mindig az általános iskola első osztálya.

HORN GYÖRGY: Akkor pontatlanul fogalmaztam. Az a lényeg, hogy ne csak az általános iskola kezdő évfolyamától.

DR. DOBOS KRISZTINA: Az iskola kezdő évfolyamától.

DR. VÁGÓ IRÉN: A törvényalkotó mit akar?

HORN GYÖRGY: Az elején elmondja, hogy azt akarja, hogy mind a kettő korlátozott legyen.

DR. DOBOS KRISZTINA: Nem olyan sok lenne ez, és szerintem egy kicsit gyorsabb lenne.

HORN GYÖRGY: Egyelőre köszönöm szépen.

ELNÖK: Egyelőre ennyi. Friss Péterék jegyezték, a jegyzőkönyvet megkapják. Köszönjük.

Visszatérünk a szöveg további részére. Szeretnék arra figyelmeztetni benneteket, hogy körülbelül egy óraker be kellene fejezni az egész tárgyalást. Addig tudunk a témával foglalkozni, ami belefér az egy órába. A többenél sok szerencsét tudunk kívánni, nem tudjuk folytatni a vitát, mert többen elmennek.

Most térjünk vissza ahhoz, hogy vegyük sorra az előttünk lévő szöveget.

Az 1. § foglalkozik az iskolai büfé témájával. Van-e ehhez hozzászólás? Hoffmann Rózsa, utána Dobos Krisztina.

DR. HOFFMANN RÓZSA: A szándékot üdvözlöm, de nem támogatom azt, hogy diákönkormányzatnak és szülőknek egyetértési jogot adjanak az árukínálat meghatározásában. Azt hiszem, hogy ezen megcsúszhat az egész rendelet jó szándéka. Nem hiszem, hogy elvárható a diákoktól, hogy egyetértsenek egy olyan árukínálatban, ami kitiltja a kólát, amit egyébként nagyon szeretnek. Ezért tehát legyen véleményezési joguk, szóljanak hozzá, de az egyetértési jogot túl erősnek érzem. Nem lesz akkor semmi a rendelet eredeti céljából.

DR. DOBOS KRISZTINA: A szándék messzemenően támogatandó. Bennem az a kérdés merül fel, hogy mit csinál egy iskolai vezető, mi fog történni. Először is nem tudom, hogy mi az egészséget támogató élelmiszerekre vonatkozó ajánlás és előírás. Valami normatív dolog, amit be kellene tartani.

Az, hogy egyetértési jog, végső soron nem jelent semmit, mert mi történik akkor, hogyha nem ért vele egyet? Bezárják a büfét? Nem zárják be, csak annyit mondanak, hogy nyilvánosságra hozzák. A büfé mellett ott lesz, hogy a diákönkormányzat meg a szülők nem értenek vele egyet. Ugyanúgy kólát fognak árulni. Rózsának ebben teljesen igaza van.

Én azt gondolom, hogy nem lehet valamiféle normatív és számon kérhető dolgot létrehozni, mert ez egy jó szándékú ajánlás, nem lesz következménye. Ugyanúgy kóla lesz, ugyanúgy pizzát fognak enni a gyerekek, mert azt fogják kérni.

Ahogy normatív volt, hogy az iskolában nem lehet dohányozni, és maximum egy helyiséget kell kijelölni a dohányzásra, ez számon kérhető, ellenőrizhető, büntethető, ha az iskola más területén dohányoznak. Ez egy nagyon komoly rendelkezés, az ÁNTSZ ellenőrzi is. Ebben nem tudom, mit lehet ellenőrizni. Nekem az az érzésem, hogy ha ezt most rendeletileg szabályozzuk, semmi nem fog történni, másrészt pedig kipipáljuk, hogy egészségesen étkeznek a büfében. Nem fognak. Sokkal pozitívabb lenne, hogyha mondanának olyan normatívákat, hogy az ital húsz százalékanak tejnek kell lenni – ha egészséges a tej, mert ma már nem tudjuk. Ezt lehet ellenőrizni. Ebből nem fog semmi történni, miközben a szándék fantasztikusan fontos, mert amit esznek a gyerekek a büfében, az mindennek ellentmond, illetve csak a tévéreklámoknak felel meg, az egészséges életmódnak nem.

DR. POLINSZKY MÁRTA: A szándékkal én is abszolút egyetértek, értem a jó szándékot, de nevetségesnek tartom, hogy az iskolai büfék működését rendeletben kelljen szabályozni. Már azt sem bírom, hogy a táska súlyát is rendeletileg szabályozzuk. Ha ez így megy tovább, lassan rendeletben fogjuk előírni az iskolaköpenyt.

TÓTH JÁNOS: Én is támogatom a kezdeményezést, csak azon gondolkodtam, hogy miután a működési engedélyt az önkormányzat adja ki az iskolai büfékre, nem az iskolaigazgató, neki ebben nincs kompetenciája. Igazából az önkormányzatnak kellene rendeletet hozni arra, hogy az iskolai büfében mit lehet árusítani. Ha ezt továbbviszem, azt jelenti, az önkormányzat megszabhatja azt is, hogy a város főutcáján lévő étteremben milyen jellegű ételeket lehet felszolgálni. Ez egy kiterjesztést jelent, ugyanakkor egy centralizációt, egy olyan dolgot, ami veszélyes lehet.

HORN GYÖRGY: Én a szándékot se támogatom – szemben az előttem szólókkal. Álláspontom szerint az, hogy mi egészséges, mi egészségtelen, nem jogi, hanem szakmai kérdés. Ha már abban sem bízunk a jogalkotó, hogy egy gyerekek nevelésére szakosodott közintézmény odafigyel rá, hogy a gyerek egészségesen éljen, az azt jelenti, hogy az intézménynek az önállóságát kell megszüntetni, és egy darab magyar iskolát kell létrehozni, amiben ugyanakkor van a reggeli, az ebéd, és ugyanazt eszik. Mint tudjuk, ez nagyon hatékony, a világon már többször, többféleképpen kipróbálták. Megbukott.

Az ezzel kapcsolatos eljárásnak van egy másik vonatkozása is: nevezetesen védeni a szülők, illetve a gyerekek érdekeit, abban bízván – nem tudom, miért –, hogy a magasabb rendű, mármint az egészségi szempont objektív. Még azt is beleteszi mindjárt, hogy a büfé akkor legyen nyitva, amikor az a gyerekek jó. Ez meg azt az alapkérdést veti fel, hogy a büfét általában vállalkozói szerződésben működtetik az iskolák. *(Nagy József: Olyan hülyék, hogy akkor tartják nyitva, amikor nincs ott senki! – Derűltség.)* Azt a büfést, aki nem akkor tart nyitva, amikor vásárolnak, szerintem megint nem érdemes jogilag szabályozni. Tehát úgy ítélem meg, hogy az egész paragrafust úgy ahogy van, törölni szükséges. Egy.

Kettő: a helyére azt javaslom, hogy a minisztérium egyeztetve más kormányzati szervekkel indítson el egy pénzügyileg is támogatott olyan akciót, amelyben az egészséges táplálkozásra nevelést, fejlesztést, reklámot, satöbbi... *(Közbeszólás: A kormány, ne a minisztérium!)* A minisztérium más minisztériumokkal egyetértésben kiváltaná ezt a megoldást. Megítélésem szerint túl azon, hogy ez formálisan teljesít valamilyen követelményt, mindenki kötelességének tartotta hozzátenni, hogy ezzel egyetért. Ezt célozza meg ez a jogszabály, úgyhogy nem támogatom.

Köszönöm.

ELNÖK: Ezt lezártuk. Friss Péter!

FRISS PÉTER: A mechanizmus úgy nézne ki, hogy azt a szakmai ajánlást vagy azokat az előírásokat, amelyek az egészséges ételek összetételére – nem típusára, hanem összetételére – vonatkoznak, az illetékes szaktárca, illetve annak háttérintézménye, az Élelmezéstudományi Intézet bocsátja ki. Ennek a tervezetei elkészültek - hiszen ez magától értetődően nem OM-hatáskör, a szakértelem sincs meg hozzá -, és ezek az összetételre vonatkozó előírások, szabályok azok, amelyek az adott élelmiszereknél figyelembe vehetők a kínálat összeállításakor.

Az a javaslat, ami itt is elhangzott, amit természetesen a gyártók is képviselnek, hogy az iskolában legyen minden, merthogy minden egészséges megfelelő arányban, nyilván gyártói érdek, és majd eldönti az élet, hogy azt veszik-e a gyerekek, vagy mást, tehát amit kínálnak nekik, vagy ami valóban ezt az arányosságot betartja. Azt gondolom, ennél azért egy kicsit többet segít az egészséges feltételrendszer kialakításában az a gondolat, amelynek lényege az, hogy egy ilyen ajánlás ismeretében mégis csak azok, akik finanszírozzák a büfét – és ezek alapvetően a szülők –, beleszólási jogot nyerjenek abba, hogy a gyerekek mit kapnak az iskolában kínálatként ilyen értelemben is. Ezt célozza az egyetértési jog megadása. Esetleg érdemes úgy finomítani, pontosítani a dolgot, éppen azért, hogy ne érződjön ennyire formálisnak, hogy adott esetben a szülői szervezet kezdeményezheti az iskola-egészségügyi szolgálat véleményezését abban az esetben, ha az érdekeit nem tudja más módon érvényesíteni.

Azt pedig, hogy automatikusan adódik az iskola vezetője vagy a tantestület pedagógiai szándékaiból a büfé egészséges összetétele, szerintem a gyakorlat olyan nagyon nem igazolja. Ezt pontosan lehet látni és tudni, éppen azért, mert komoly vállalkozásról van szó.

Ami többletsegítséget tudunk nyújtani a jogszabálytól függetlenül is, ez nyilván az, hogy segítsünk abban, hogy a szerződéskötésben hogyan lehet ezeket a szempontokat érvényesíteni a vállalkozókkal, amikor az iskolák kialakítják a büfé működtetésének feltételeit.

ELNÖK: Köszönjük, büfétéma lezárva.

DR. POLINSZKY MÁRTA: Nem mondunk róla véleményt?

ELNÖK: Összefoglaló véleményt? Azt tudjuk mondani, hogy az OKNT-ben két vélemény fogalmazódott meg a dolog érdemi részét illetően. Az egyik, hogy egyetértés van abban, hogy egy ilyen szándék, intézkedés napvilágot lásson. *(Többen: Nincs, nincs!)* Bocsánat, még nem fejeztem be. A másik, ami ezzel szemben áll – ezt mondta Horn György –, hogy dobjuk az egészet sutba. Tehát ez a két vélemény fogalmazódott meg. Az egyik véleményt többen mondták, te is hivatkoztál rá, és azt mondtad, hogy ezzel nem értesz egyet, de nem lehet azért annullálni, mert te nem értesz vele egyet. Tehát ha összegzést fogalmazok meg Márta iniciálására, akkor csak azt tudom mondani, hogy ebben a kérdésben két vélemény fogalmazódott meg: az egyik, hogy ezzel egyáltalán ne foglalkozzunk, mert korlátozza az iskola autonómiáját, illetve bizalmatlanságot fejez ki, mivel úgy gondolja, hogy az iskola ezt magától nem tudja megoldani, a másik vélemény szerint pedig ez egy olyan fontos kérdés, hogy igenis egy ilyen szándékot központilag támogatni kellene. Ezt tudjuk leszögezni, ennek további részleteire nem térünk ki, ez volt az alapvető probléma.

Vekerdy úr!

DR. VEKERDY TAMÁS: Csak röviden. Az egyik, ami itt már elhangzott - Báthory tanár úr és Nagy József előző alkalmakkor is utaltak rá -, hogy a magyar közoktatás hovatovább a működésképtelenségig túlszabályozott rendszer lesz, illetve már régen az. *(Nagy József: Tovább fokozzuk!)*

Még egy dologra visszatérek. Nem akartam belebocsátkozni, de mégis. Ezzel függ szorosan össze az egész művészeti ügy. Csak arra akarok utalni egész röviden, hogy az AKG-től a Waldorf-iskolákon át mindazok, akik eddig művészetet valamilyen formában műveltek és netán erre fel is vették ezt a normatívát, az egy teljesen más dolog volt, mint ami az alapfokú művészeti iskolákban, mondjuk a zeneiskolákban – mondjuk így egyszerűen, ahogy Józsi is mondta – volt. Nem azt mondom, hogy jobb volt, nem azt mondom, hogy rosszabb volt, hanem teljesen más volt a célja. A célja sokkal jobban hasonlított arra, amit a modern kutatások alapján szeretnénk, hogy a gyerekeknek legyen egy érzelmi kultúrája, élmény, satöbbi - ebben nem mélyedek el -, és sokkal jobban hasonlított arra, amit a régi magyar iskolák 400 éve műveltek iskoladramákkal, kórusokkal, zenekarokkal, poétikai, retorikai önképzőkörökkel, s a többivel. Erre hasonlított, ebbe az irányba ment az egész. A zeneiskolai lobbis – ezt világosan kell látni – azt mondta: disznóság, hogy ezek erre a játszadozásra megkapják a normatívát, és elvonják tőlünk. Biztos van igazság ebben is, ez egy megoldatlan kérdés, de azt világosan kell látni, hogy szerintem pedagógiai szakmai szempontból súlyosan káros döntés, ami most megfogalmazódik az elénk került szövegben. A részletekben nem akarok elmerülni. Lehetetlenné teszi azt a fajta megközelítést a művészetnek és a művészeti élménynek, ami mindenki számára rendkívül fontos lenne, ha nem lesz zenész, művész, ugyanakkor szemben áll a NAT-tal, ami éppen beemeli a filmet, a színjátékot, sok mindent helyesen, de ez most így nem lesz lehetséges. Példákat tudnék mondani, de spórolva az idővel nem teszem. Tehát mind a két dolgot alapvetően helytelenítem.

NAGY JÓZSEF: Én meg még életveszélyesnek is tartom, ha így rendelkezünk. Tudniillik tele van a világ ostobábbnál ostobább vélekedésekkel, amit az üzletek csinálnak. Van, hogy hónapokon keresztül azt olvassuk, hogy ne együnk cukrot. Mi történik az iskolában, ha a szülőknek joga van ezt meghatározni, és ott van három szélsőségesen cukorelles, vagy három szélsőségesen zöldségzabáló, és betiltanak mindenfélét, csak vegetáriánus jellegű büfé lehet?

DR. DOBOS KRISZTINA: Az igazgató úgyis unatkozik.

NAGY JÓZSEF: Ebbe ne szóljunk bele! Van kilenc unokám, tudjátok, és bizony, én engedem nekik, hogy elmenjenek és ezt meg azt egyenek, és nagyon sok csokit esznek.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Azzal neveled őket?

NAGY JÓZSEF: Engedem. Nem én mondom, hogy muszáj.

HORN GYÖRGY: Most majd az következik, hogy egy gyerek mennyi csokit vásárolhat. A kínálatban benne van, de mennyit?

DR. BÁTHORY ZOLTÁN: Csokiellenőr nem lesz?

NAGY JÓZSEF: Országos hálózatot hozunk létre, és az megy az iskolába ellenőrizni, hogy van-e kóla, és feljelenti... - nem folytatom.

ELNÖK: Örömmel regisztrálom, hogy az Országos Köznevelési Tanács a magánszféra élményeit avatja közügyé. Jó egészséget kívánunk Nagy Jóska kilenc unokájának, egyenek annyi csokit, amennyit a nagypapa nekik megenged – elvégre valamiért szeretni kell a nagypapát is... *(Derűltség. – Nagy József: Csak a pénztárca a korlát.)*

Friss Péter!

FRISS PÉTER: Nagyon rövid leszek. Csak két dologra szeretnék reagálni.

Nyilván lehet olyan megoldásokat is hozni, mint Franciaországban, amik kitiltják az italautomatákat az iskolákból. De mi nem a gépek ellen szeretnénk harcolni, meg az automaták ellen – volt már ilyen a történelemben, tudjuk –, hanem valamilyen más módon segíteni az iskolákat ebben a dologban.

A másik: pont fordítva látom a helyzetet, mint Vekerdy Tamás. Ez a szabályozás, amelyik lehetővé teszi az egységes iskolában is a művészeti tevékenység ilyen típusú támogatását, megszervezését, éppen arra ad lehetőséget, hogy nagy számú gyerekek megnyíljon a lehetőség, hogy ilyen művészeti tevékenységben, alapfokú képzésben részt vegyen, és erre bizonyos állami forrásokat biztosítani tudjunk.

DR. VEKERDY TAMÁS: Erre szeretnék röviden reagálni.

ELNÖK: Akkor folytassuk ezt, aztán ezzel ki is merítjük az időnket. Vekerdy, Horn, Dobos Krisztina... *(Dr. Vekerdy Tamás: Elálllok. – Horn György: Én is. – Nagy József: Szavazunk?)* Nem, csak ha már van egy eléggé érdekes vita, nem akarnám elvágni. Úgy sem kell szavaznunk. Vekerdy akart mondani valamit *(Dr. Vekerdy Tamás int: nem kíván szólni.)*, Horn Gyuri is *(Horn György is jelzi, nem kíván szólni.)*, akkor Dobos Krisztina.

DR. DOBOS KRISZTINA: Ha mindenki elállt, muszáj.

Szeretnék továbbra is egy kérdést fölvetni: ez a különböző versenyek helyzete.

HORN GYÖRGY: Bocsánat, úgy még van mondandóm, csak az előzőhöz nem szólok.

ELNÖK: A büfé bezárva!

DR. DOBOS KRISZTINA: Én azt gondolom – már többször mondtam -, megint tele vagyunk új és újabb versenyekkel. Egy magára valamit adó iskolának szülői nyomásra már nem tudom, hány versenyre kell vinni a gyerekeit. Most már azon imádkozunk, hogy ne jusson tovább, mert akkor még egy újabb fordulóra el kell vinni. Ne legyen már annyi meghirdetett

állami verseny! Legyen kevés verseny, hagyják, hogy az iskolákon belül is versenyezzenek a gyerekek – mert ez fontos. De itt most már nem tudom megszámolni.

Azt javasoltam fél vagy egy évvel ezelőtt, hogy az OKNT tekintse át a versenyeket. Eddig két tanulmányt készítettünk, az egyiket még az én időmben, a másikat 1999-ben vagy mikor – ezek valahol nyilván megvannak –, hogy hogyan lehetne egy kicsit redukálni. Azt szeretném kérni, hogy ismét legyen egy olyan program, szeptemberben vagy októberben vegyük napirendre ezt a rendszert, mert állandóan osztódással szaporodik a versenyek száma, és az OM – vagy nem tudom, ki – befogadja. Ne szaporodjon!

ELNÖK: Erre szeretnék rögtön válaszolni. A múltkor már fölmerült ez, akkor abban maradtunk – konkrétan Trencsényi javaslatára -, hogy a Tehetséggondozó Társaságot kérjük meg ebben való közreműködésre. Fogunk tőlük rendelni egy tanulmányt, és ahogy sorra kerül – mert most már vagy ötödik témát utaljuk oda – ősszel önálló napirend lesz. A tanulmányi versenyek kérdése, annak szabályozása, tartalma, és ebben egy konkrét javaslat volt, hogy többek közt a tehetséggondozó társaságot is kérjük fel egy háttér tanulmányra. Van is rá pénz, úgyhogy ez meg is fog történni.

A versenyek kérdéséhez szól valaki? *(Nincs jelzés.)*

Lezártuk a büfét. Nem térünk most vissza, nem elevenítjük föl azt a vitát, ami az egységes iskola és a művészetoktatás helye benne vagy sem – amit Vekerdy most újra napirendre tűzött. Nem vitatjuk, azt mondtátok, hogy elálltok tőle.

A következő kérdés, amihez Horn György hozzá akar szólni?

HORN GYÖRGY: A 3. §. Én azt is kérem törölni. Most már majdnem az egészre vonatkozik. Számomra ez a legabszurdabb szöveg, amit egyáltalán jogszabályban olvasni lehet. Azt írja ugyanis – nem tudom, észrevették-e a kedves kollégák -, hogy ha az igazgató nincs, akkor helyettesíteni kell. Gratulálok!

DR. SZABADOS LAJOS: És ha nincs helyettes?

DR. DOBOS KRISZTINA: Benne van az eredeti rendeletben.

HORN GYÖRGY: Nem azért mondom, de a legalaposabb tanulmányt az intézmények polgári jogi működéséről egy ismert jogász doktor, Szüdi János írta. Hogy a polgári jog hogyan rendezi az intézményt. Nem a vállalatot, nem a gazdasági társaságot. Működő polgári jogi mechanizmusok vannak erre. Számomra ez volt a legeklejtőbb példa arra, hogy az egész mennyire túlbujánszik. Itt az van írva, hogy helyettesíteni kell. Még szép! Akkor mehetünk tovább is. A legtöbb ilyen vagy egyedi lobby – az 5. §-ban a b) „A sajátos nevelési igényű tanuló esetében a fővárosi, megyei utazó szakemberhálózat költségvetése terhére kell gondoskodni.” Ez lobby, ami azt mondja, kinek kell fizetni. Valaki érvényesítette itt. Ezzel egyetértek, hogy ezeket a részeket, de ezek egyedileg, egyesével kerültek bele, különböző, véletlenszerűen kitalált dolgok. Idéztem a szünetben Friss úrnak is, hogy például a felnőttoktatásban, ha a tanuló a foglalkozások több mint 50 százalékáról akár igazoltan, akár igazolatlanul távol maradt, félévkor, év végén osztályozóvizsgán köteles számot adni tudásáról. Ennek helyéről és időpontjáról legalább tíz nappal korábban az OKÉV-et értesíteni kell, és az OKÉV megbízottja részt vehet a vizsgán. Ez megint: a felnőttoktatásban baj van, elköltik a pénzt, akkor az iskola alkalmatlan arra, hogy levizsgáztassa – saját tanulóját! És így tovább!

Mehetnék sorra. Mindegyiknek ugyanaz a motívuma. Bár el nem tudom képzelni, mi lehet a motívuma annak, hogy ezt le kellett írni, hogy az igazgatót helyettesíteni kell.

ELNÖK: Friss Péter válaszol.

FRISS PÉTER: Több ilyen pont van, valóban. Ombudsmani felszólításoknak kell eleget tenni. Az élet ilyen. Nem tudok bölcsebbet mondani, bármilyen közhely is ez, hogy bizony, nagyon sok olyan bejelentés, panasz érkezik az ombudsmanokhoz, ide is, ami számotokra vagy az iskolaigazgatók nagy része számára evidens ügyek újbóli előírását kezdeményezi. Ez tipikusan egy ilyen dolog: egy ombudsmani felszólításnak teszünk eleget.

Nem ilyen egyébként az általad idézett 5. §: ott egy pontosításról van szó, mert nem elég precíz az a megfogalmazás, ami ma érvényben van, és ez finanszírozási és hatásköri vitákhoz vezet, kinek is kell fizetni az egyik vagy a másik esetben az ellátást. Az egy más típusú dolog, az utazó szakemberekre vonatkozóan. Ilyenek is vannak benne.

HORN GYÖRGY: Olyan is van benne, hogy például az osztályfőnöknek kell írni a naplót, de a művészeti iskolában – mint tudjuk, ott nincs osztályfőnök – a szaktanárnak. Miért kell erről rendelkezni? Az iskola számára van egy előírás a beírási, haladási napló és a törzskönyv vezetési kötelezettsége. Ez olyan típusú onnipotenciára, olyan típusú hétköznapi beavatkozásra utal az állam részéről, amit szerintem egyrészt semmi nem indokol, másrészt arról van szó, hogy mivel lebuktak ketten a határnál, hogy cigarettát csempészték, mostantól kezdve minden autót szétszedünk. És én ezt nem tudom támogatni, semmilyen formában.

ELNÖK: Dobos Krisztinára a szó, utána én zárom.

DR. DOBOS KRISZTINA: A korábbi 11. § pontosan elmondja, hogy az igazgató vagy a helyettese, vagy ha mindkettő akadályoztatva van, az szmsz szerinti kijelölt vezető, meghatalmazott alkalmazott köteles ellátni

Azért döbbsentem meg, hogy az ombudsman mondta, mert nagyon jónak tartottuk a jelentését... *(Friss Péter: Nem az oktatási ombudsman mondta.)* Akkor is írjunk vissza neki.

ELNÖK: Engedelmet kérek, hogy lezárjam az OKNT ülését. Egy nagyon fontos dolgot szeretnék mondani, és ha egyetértetek velem, akkor ezt testületi véleményként szeretném tolmácsolni. Azt javaslom, hogy legközelebb ilyen anyagot ne kapjon az OKNT, mert nem tudja értelmezni. Kaptunk ugyanis egy olyan anyagot, amelyben még arra sem méltattak bennünket, hogy azt a szöveget, ami helyett egy másik szöveget javasolnak, velünk közölték volna, tehát egyszerűen nem voltunk döntési helyzetben, ezért kellett kérni szakembereket, hogy próbálják meg értelmezni. Ha legközelebb ilyen típusú anyag érkezik, kérek arra felhatalmazást, hogy visszaadjam és azt mondjam, hogy ez tárgyalhatatlan - nem lehetett érteni, hogy ebben miről van szó -, vagy kapjunk szöveges indoklást hozzá, hogy miért került be, és akkor tudunk hozzá viszonyulni. Teljesen különböző aspektusokból tart fontosnak vagy nem fontosnak valamit Gyuri, mert bizonyos információknak nincs a birtokában, és teljesen különbözőekből Friss Péter. Ezek összeegyeztethető szempontok, és ebből a szempontból én nagyon tanulságosnak tartom ezt az ülést.

A másik: mi ezt az anyagot egy héttel ezelőtt kaptuk meg, ha emlékeztek rá, Kosinszky Zsuzsa akkor osztotta ki. Én arra is felhatalmazást kérek az OKNT-től, hogy ne vegyek át ilyen anyagot, ami ennyi fontos intézkedésre egy heti gondolkodási időt adna nekünk anélkül, hogy volna hozzá bármiféle háttér-információnk akár jogi, akár tartalmi szempontból. Ez csak csődhelyzetbe visz bennünket. Mi nem akarjuk akadályozni a minisztérium munkáját, és azt is tudjuk, hogy el lehet csúszni, de ezt a csúszást nem lehet behozni az OKNT-n, nem lehet OKNT-legitimációt szerezni egy csúszás következtében meggondolatlanul megfogalmazott szöveghez, még azzal sem, hogy az OKNT megvitatta.

Te kértél még szót, és akkor lezárjuk.

TÓTH JÁNOS: A 7. oldalon a 15. §-ban a mellékletek című rész 7. pontjáról szól egy mondat. Nem tudom, hogy az eredetiben – és ez visszautal arra, amit elnök úr is mondott – benne foglaltatik-e az, hogy a működési engedély módosításához is szükséges ez, vagy nem. Ha

nem, akkor ezt javasolnám belefoglalni, pont azért, mert az alapfokú művészetoktatásnál beszéltünk arról, hogy ha valaki fölvesz egy ilyen tevékenységet, akkor szeptembertől meg kell felelniük a képzettségi követelményeknek a pedagógusoknak. Aki már létező működési engedéllyel rendelkezik, de csak módosít, akkor nem tudom, hogy kötelező-e ezt a jegyzéket is fölvennie. Tehát fontosnak érzem, hogy ha erre van lehetőség, akkor ez a módosításnál is legyen meg.

HORN GYÖRGY: Én a javaslatot nem támogatom. Szeretném rögzíteni, hogy...

ELNÖK: Mit nem támogat?

HORN GYÖRGY: „Kérelem a nem önkormányzati nevelési-oktatási intézmény működésének megkezdéséhez szükséges engedély kiadásához” - a módosítás esetén az adott eljárásban csak a módosításra vonatkozó elemeket kell megtenni. Jelen pillanatban... *(Dr. Dobos Krisztina: Ez a költségvetési törvényben lett módosítva.)* Így van, de itt van egy melléklet, ami azt mondja, hogy az iskolai nevelésben meg kell csinálni az egész tantárgyfelosztást. Még el sem indult az iskola. *(Friss Péter: Ez az új elem egyébként, a tantárgyfelosztás.)* De milyen tantárgyfelosztást csináljon egy iskola akkor, amikor éppen arra kér engedélyt, hogy működjön? *(Dr. Dobos Krisztina: Ez évenként változik. Minek a működési engedélyébe?)* Persze. Arról nem is beszélve, hogy felmenő rendszerben ez azt jelenti, hogy prezentálni kéne egy általános iskolai induló 1. osztályban azt, hogy 8. osztályban mikor és ki fogja a kémiát tanítani.

ELNÖK: Szabados Lajos! Becsületszavamra te vagy az utolsó.

DR. SZABADOS LAJOS: Egy mondatot szeretnék mondani. A 9. oldalon a 18. § (1) bekezdésben lesz egy bizottság, amelyik a szakértők pályázatát bírálja el. *(Többen: Van!)* Ez 9 fős. Én nagyon soknak tartom, hogy a 9 főből a miniszter 5 főt javasolhat, ezt megint centralizációs törekvésnek látom. Azt pedig nem értem, hogy miért hat évre szól. Csak? Én ezeket nem értem. Valaki kitalál valamit, és beleveszik a rendeletbe.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Hat évre szól a szakértői pályázatokat elbíráló bizottság mandátuma.

HORN GYÖRGY: Ez sok vagy kevés?

DR. SZABADOS LAJOS: Nem tudom, hogy miért hat év.

ELNÖK: Jó nyarat kívánok mindenkinek, nem lesz nyáron több OKNT-ülés.

(Az ülés végének időpontja: 13 óra 06 perc.)